

J. A. V. KARO JĖGOS APSUPO SHURI TVIRTOVE

JAPONAI VAKAR KONTRAATAKAVO, BET MES JUOS ATMUŠĖM, SAKO NIMITZ

Naha srities kalnas vienuolika kartų ėjo iš vienu rankų į kitas, tvirtina štabas

GUAM, Marianų salynas, geg. 20 d. — J. Valstybių karo jėgos visiškai apsupo Shuri tvirtovę, šandien vakare paskelbė adm. Chester Nimitz. Visame Okinawa salos fronte jaučiamas silpnėjimas, manoma, kad netrukus šis garnizonas privalėtų pasiduoti.

GUAM, Marianų salynas, geg. 20 d. — Šandien japonų karo jėgos labai smarkiai kontraatakavo amerikiečius, kurie užėmė Naha srities esantį strateginį kalną, bet mums pavyko atmušti puolantį priešą, paskelbė adm. Chester Nimitz.

Japonai taip pat bandė išmušti amerikiečius iš Takamotoji kaimelio, bet ir čia jiems nepavyko. J. V. marinai kulkosvaizdžiais ir rankinėmis granatomis išnaikino puolantį priešus.

Šalia Okinawos sostinės esąs kalnas (amerikiečiai jį vadina Sugar Loaf) turi labai didelės strateginės reikšmės, nes ten įtaisytos japonų artilerijos bazės, kurios gina Nahą. Amerikiečiai įsiveržė į salos sostinę, bet japonų artilerija juos apasūdo.

J. Valstybių štabas šandien paskelbė, kad šis kalnas jau vienuolika kartų ėjo iš vienu rankų į kitas. Amerikos kareiviai penkis kartus išvijo japonus iš kalno viršūnės, bet kiekvieną kartą buvo priversti trauktis.

Japonų karo vadovybė supranta šio kalno strateginę reikšmę, todėl nekreipia dėme-

sio į žūstančius savo kareivius, kad tikta savo kontrolėje galėtų laikyti svarbias aukštumų pozicijas. Viršukalnėje įsigalėję amerikiečiai lengvai galėtų išnaikinti pašlaitėse įtaisytas artilerijos bazes.

Okinawa salos pietuose dar yra užsilikusios kelios strateginės pozicijos, bet žinovai tvirtina, kad šalia sostinės esąs kalnas yra pats svarbiausias. Šandien amerikiečiai sugebėjo atmušti pirmą puolimą, yra pagrindo manyti, kad priešas jau nepajėgs pasiekti kalno viršūnės.

Adm. Nimitz paskelbė, kad vien tikta Okinawa saloje japonai neteko 48,103 kareivių. Tuo pačiu metu J. V. karo jėgos neteko 30,526. Šian skaičiūn įeina 8,310 užmuštų arba dingusių be žinios ir 22,216 sužeistų. Šis adm. Nimitz pranešimas apima žuvusių pačioje saloje ir Okinawa vandenyse.

300 Amerikos lėktuvų šandien bombardavo Tokijo apylinkės karo pramonę. Vakar J. V. lakūnai visiškai išgriovė Hamamatsu miestelį, kuriame buvo kaminamos karo lėktuvų svarbesnės dalys.

STALINO PAREIŠKIMAS APIE LENKUS PABLOGINO PADĖTĮ, SAKO BRITAI

Tito jaučiasi izeistas marš. Alexander pareiškimu apie Jugoslavijos partizanus

LONDONAS, geg. 20 d. — Britų diplomatai mano, kad vakar padarytas Stalino pareiškimas apie Lenkiją dar labiau pablogino padėtį.

Iš pareiškimu aiškiai matyti, kad Rusija yra nusistatčiusi tęsti vienašališką savo politiką.

Jaltoje nutarta sudaryti komisiją, kuri susitars dėl lenkų valdžios, bet ta komisija iki šio meto nepajėgė nieko padaryti, nes rusai savotiškai viską interpretuoja.

Washingtonas šaltai žiūri į notą

WASHINGTON, D. C., geg. 20 d. — Oficialūs Washingtono slouksniai nepadarė jokio pareiškimu apie Stalino paskelbtas sąlygas Lenkijos klausimui spręsti, bet patirta, kad jie labai šaltai žiūri į Stalino notą.

Galima pasakyti, kad lenkų klausimui spręsti durys dar neuždarytos, bet tai nereiškia, jog pavyks susitarti.

Stalinas apie lenkų areštus

MASKVA, Rusija, geg. 20 d. — Premjeras Stalinas, atsakydamas į Ralph Parker, Londono "Times" korespondento, laišką, pasakė, kad šešiolikos len-

kų veikėjų areštas nieko bendro neturi su lenkų valdžios sudarymu.

Rusai niekad lenkų veikėjų nekvietė tartis dėl valdžios sudarymo, jie buvo sumiti už veikimą Raudonosios Armijos užfrontėje.

Stalinas pasakoja, kad lenkų klausimą gali išspręsti, praplečiant dabartinę Lenkijos valdžią ir atskleidžiant pačių Lenkijos gyventojų.

Tito negalima lyginti su Hitleriu?

LONDONAS, geg. 20 d. — "Maršalas" Tito labai išsikeičęs marš. Alexander padarytu pareiškimu apie įvykius šiaurės Italijoje.

Su Tito galima nesutikti, bet jo negalima lyginti su Hitleriu arba Mussolini, tokio pareiškimu negalima daryti sąjungininkui, sako jugoslavų žinių agentūra.

Tito sakosi, kad Jugoslavija yra pasiryžusi bendradarbiauti su sąjungininkais, bet ji neleis būti apgautai, ji turi teisių į Triestą.

Baltųjų Rūmų pogrindyje iškasta gili slėpynė, kurioje prezidentas ir jo bendradarbiai gali pasislėpti bombardavimo metu.

Rusai surašinėja Baltijos gyventojus

MASKVA, Rusija, geg. 20 d. — Ivan Poliansky, religinių reikalų tvarkytojas sovietų Rusijoje, pareiškė, kad katalikų padėtis paaiškėsianti po vedamo gyventojų surašymo Pabalčio kraštuose.

Jis sako, kad Lietuva padalyta į dvi metropolijas, Vilniaus sritį tvarko arkivyskupas Jelbrzyzkovskis, o Kauno — prelatas Jakubauskas.

Jis sako, kad Lietuvoj dar yra 700 bažnyčių ir 1,600 tikybinių.

Rusai puola mažas valstybes

MASKVA, Rusija, geg. 20 d. — "Izvestija" atspausdino savo korespondento iš San Francisko straipsnį, kuriame smarkiai puolamos mažosios tautos.

Laikraštis sako, kad mažosios valstybės stengiasi sumažinti planuojamą apsaugos tarybos galią.

Korespondentas tvirtina, kad nėra jokio pagrindo trijų didžiųjų valstybių nesusprikimams. Jis taip pat pasisakė prieš pastangas perkelti Tautų Sąjungos darbo biurą.

Sovietų spauda apie Triestą

MASKVA, Rusija, geg. 20 d. — Valdžios dienraštis "Izvestija" šandien atspausdino pasikalbėjimą su Jugoslavijos vicepremjuru Kerdel, kuris tvirtina, kad jugoslavai išlaisvins Triestą ir pietų Austriją.

Be to, sako jis, tos teritorijos yra mūsų, praelyje jos jėga buvo atimtos iš Jugoslavijos.

Sovietų spauda duoda daug vietos Kerdelio pareiškimams.

Bolzano srityje J. V. kariuomenė surado 23 tonas aukso, jis atvežtas Romon.

Belgijos karalius Leopoldas rengiasi atsakyti nuo sosto ir gyventi užsienyje, dėl vedybų jį kritikuoja artimiausieji draugai.

Paryžiuje prasidėjo riaušės, sugrižę belaisviai reikalauja sutvarkyti maisto ir drabužių paskirstymą, jie pasisako prieš juodąją rinką.

Bostono uostan įplaukusio nacių narlaivio kapitonas Steinhoff nusižudė.

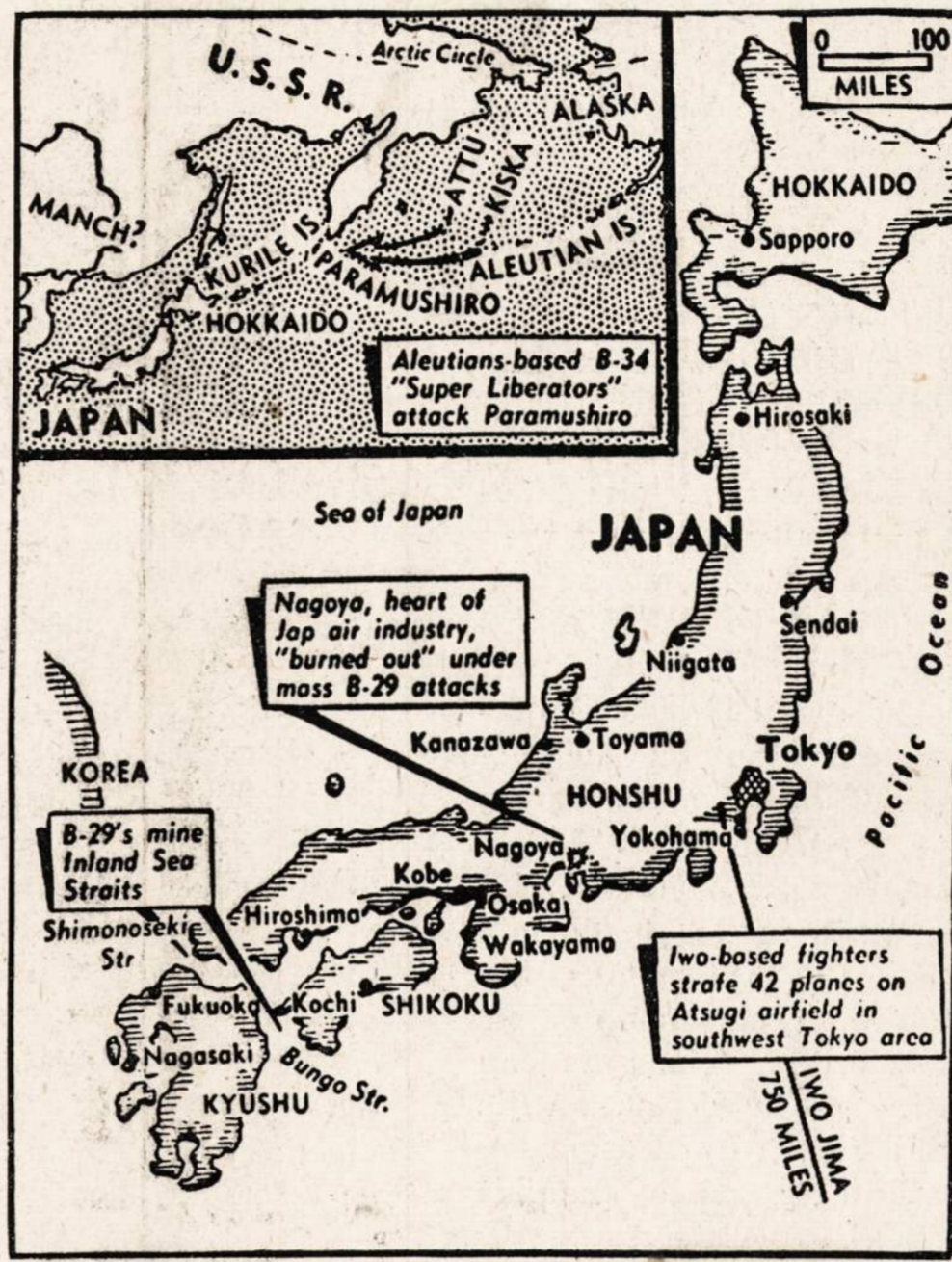
Stalinas, likeris ir mergos

STOCKHOLM, Švedija, gegužės 20 d. — Švedų valdžia apgailestauja, kad jų spaudoje pasirodė straipsnis apie Stalino, likerį ir merginas, bet ji atsakė sustabdyti minėtą savaitraštį.

Arvid Fredborg, "Obs" redaktorius, paršė straipsnį, kuriame kalbama apie Stalino mėgimą išsigerti ir kreipimą dėmesio į jaunus merginas.

Jis aprašė, kaip Stalinas vieną naktį smarkiai girstelėjęs, linksmas važiavo į Kremlių ir gatvėse šaudė iš savo revolverio.

Pacifiko Karo Sritis

Nagoya miestas liepsnose po to, kai jį bombardavo 400 B-29. Tas japonų miestas yra lėktuvų pramonės. Amerikos bombonešiai jau kelis kartus atakavo sakyta miestą. Amerikiečių tikslas yra visiškai sunaikinti japonų lėktuvų pramonę.

SOV. RUSIJA SUTINKA SU PARUOŠTU REGIONALINĖS APSAUGOS PROJEKTU

Hitleris paskyrė naci jį nužudyti ir lavoną paslėpti, sako Herrgesel

SAN FRANCISCO, Cal., geg. 20 d. — Galų gale ambasadorius sulaukė atsakymo iš Maskvos, konferencija gali toliau tęsti savo nutarimus.

Paaikėjo, kad sovietų Rusija sutinka su paruoštu regionalinės apsaugos planu, bet daro kelias pastabas, dėl kurių tikimasi susitarti.

Rusai sutinka leisti atskiroms valstybėms organizuotis ir gintis, jeigu pasaulio organizacija nesukubs ateiti pagalbon.

SMUTS PAREIŠKĖ VIEŠĄ PROTESTĄ

Maršalas Smuts pareiškė savo nepasitenkinimą ir protestą dėl atsakomųjų ministerių išbėgimo ir dėl nepaprastai stipraus įvairių grupių spaudimo.

Iš konferencijos išvažiavo Rusijos, Anglijos ir Prancūzijos ministrai, todėl pasilikusių atstovų padėtis pasidaro nekokia.

Marš. Smuts vis dėlto reiškia išsitikinimą, kad ši konferencija jau padarė didelį progresą.

Hitleris pasirinko savo žudiką

BERCHTESGADEN, Vokietija, geg. 20 d. — Nelaisvėn paimtas Gerhard Herrgesel, asmenišką Hitlerio stenografistas, tvirtina, kad Hitleris paskyrė pulk. Guensche būti jo žudiku.

Hitleris jam išakęs ne tikta jį

patį nužudyti, bet liepęs lavoną paslėpti, kad sąjungininkai negalėtų jo surasti.

Pulk. Guensche, atlikęs šį darbą, turėjo pats nusižudyti, tvirtina Herrgesel.

Filipinuose eina smakios kovos

MANILA, geg. 20 d. — Davao srityje amerikiečiai kovoja dėl Sas aerodromo, o Luzon saloje eina kraujingos kovos su apsuptu priešu, šandien paskelbė gen. MacArthur.

Amerikos lakūnai puola japonų laivus Kinijos jūroje, o bombonešiai naikina priešų karo centrus Jangtse upės pakraščiuose.

Rusai išikraustė danų salon

KOPENHAGA, Danija, geg. 20 d. — Danijos valdžia susirūpinusi sovietų karo jėgų iškilimu Bornholm saloje.

Vakar danų užsienio reikalų ministeris atskrido į Bornholm, kad galėtų išaiškinti sovietų užsimojimus. Rusų pulk. Trepkov pareiškė, sovietų armija norėjusi tikta išvyti vokiečius iš salos.

"Kai šis darbas bus atliktas, tai aš turiu vilties, kad salos komisyonierius ir mano santykiai bus geri", pareiškė jis.

Gen. Hodges ir dar 50 karininkų ir kareivių lėktuvu parsikris į Georgia valstybę. Jie atleidžiami iš kariuomenės pagal naują punktų sistemą. Valstijos gyventojai rengiasi iškilmingai juos sutikti.

J. A. VALSTYBĖS ATMETĖ TITO NOTĄ DĖL TRIESTO IR ŠIAURĖS ITALIJOS

Marš. Alexander tvirtina, kad Tito bando vartoti Hitlerio metodus žemėms grobti

WASHINGTON, D. C., geg. 20 d. — J. V. valdžia gavo Jugoslavijos notą dėl Triesto, šiaurės Italijos ir pietų Austrijos, bet ji visi nesuderinama su J. Valstybių pozicija, pareiškė Joseph Grew, sekretoriaus pavaduotojas. Grew nepaskelbė notos turinio, bet pasakoja, kad Tito ir toliau reiškia pretenzijas į Triestą ir šiaurės Italijos teritorijas ir siūlo būdus naujus šiam klausimui išspręsti.

Sekretoriaus pavaduotojas Grew aiškiai pasakė, kad J. Valstybės jokiū būdu nesutiks ginklų pagalba spręsti teritorialinių klausimų. Tito nori pagrobti šiaurės Italiją jėga, kas prieštarauja J. V. politikai ir nusistatymui. Amerika reikalauja visus teritorialinius nesusprikimus spręsti tvarkingai, pagal tarptautines taisykles, atskleidžiant pačių gyventojų. Grew pareiškė, kad šiuo reikalu eina pasitarimai su kitomis valdžiomis.

Tito vartoja fašistinius metodus Britai suėmė Alfred Rosenbergą

ROMA, Italija, geg. 20 d. — Marš. Harold Alexander, sąjungininkų vyriausias vadas Vidurinių jūroje, vakar pareiškė, kad "maršalas" Tito matomai yra pasiryžęs jėga prijungti šiaurės Italijos ir pietų Austrijos provincijas prie Jugoslavijos.

Jo užsimotas metodas primena Hitlerio, Mussolinio ir japonų vartotus metodus, pareiškė marš. Alexander.

Jis bandė gražiuoju susitariti su Tito, bet visos jo pastangos nuėjo veltui.

TITO NESILAIKO DUOTŲ PASIŽADĖJIMŲ

Marš. Alexander priminė, kad sąjungininkai negali užmiršti tų principų, dėl kurių kovojo, negalima taikyti fašistinių metodų, prieš kuriuos kovojo.

Dabartinis Jugoslavijos premjeras kelis kartus buvo pasižadėjęs bendradarbiauti, bet nesilaikė duotų pasižadėjimų.

Tito sutiko, kad šiaurės Italiją ir pietų Austriją okupuosiančios J. V. ir britų armijos, o dabar jis ten siunčia savo partizanus.

RUSIJA REMIA TITO REIKALAVIMUS

Belgradan nuskrivimo gen. Morgan, marš. Alexander štabo viršininkas, bet jis nepajėgė reikalą sutvarkyti.

Tito jam pareiškė, kad jis nesilaikęs 1944 metais padarytų susitarimų, nes dabar padėtis pasikeitusi.

Jis sutinka leisti sąjungininkams kontroliuoti Triesto uostą, bet neduos šiaurės Italijos civilinės administracijos. Tvirtinama, kad jį remianti sovietų valdžia.

LONDONAS, geg. 20 d. — Marš. Alexander, sąjungininkų vyriausias vadas Vidurinių jūroje, vakar pareiškė, kad "maršalas" Tito matomai yra pasiryžęs jėga prijungti šiaurės Italijos ir pietų Austrijos provincijas prie Jugoslavijos.

Rosenbergas rastas Flensbergo ligoninėje, jo koja buvo išnarinta. Britai taip pat areštavo Rohenbergo žmoną ir dukterį.

Policija ir toliau tebeieško Himmlerio, kuris turėjo būti šiaurės zonoje.

Pirmoji Vokietijos okupacijos zona

PARYŽIUS, geg. 20 d. — Sąjungininkų štabas vakar paskelbė, kad J. V. 15-toji okupuos visą Vokietijos sritį, kuri buvo tarp Reino ir prancūzų sienos.

Be to, šion zonos bus priskirtas plotas, kuris guli tarp Wesel, Dortmund ir Coblenz miestų. Ši sritis sudaro 14,000 kvadratinų mylių.

Gen. Gerow sukviėt vokiečių pareigūnus ir vieną mėrą paskyrė civilinės administracijos tvarkytoju.

Norvegijos valdžia konfiskavo visus meno paveikslus, kurie buvo Vidkun Quislingo namuose. Apskaičiuojama, kad jų vertė peršoka kelis milijonus dolerių. Kalėjime Quislingas nuduoda pamišėlį.

"Maršalas" Tito skelbia, kad jam pavyko surasti gen. Michailovičiaus organizacijos centrą pačiame Belgrade, o kap. Sasha Michailovičius jau sušaudytas.

Vėliausios Naujienos

— Malacca vandenyse britų karo laivai ir aviacija nuskandino vieną didžiausių japonų kovos laivų, paskelbė sąjungininkų karo vadovybė.

— Amerikos konsulai įsakė savo piliečiams pasirošti būti evakuojamiems iš Triesto ir Guilia Venecija provincijos, nes santykiai tarp sąjungininkų ir Tito partizanų labai įtempti.

— Vakar Triesto mieste paradavo Tito karo jėgos, svarbiausios miesto gatvėmis persirito didokas tankų skaičius, daug kulkosvaizdžių ir kanuolių. Bijoma, kad šiaurėje nekiltų susikirtimų, panašus į buvusį Graikijoje.

— Kiniečių karo jėgos okupavo naują uostą, kuris yra šalia Foochow. Kinijos valdžia suėmė kelis aukštus pareigūnus, kurie spekuliuojo biržoje.

— Vokiečių marš. Schoerner pateko į amerikiečių nelaisvę. Jo armija priešinosi sovietų karo jėgoms Čekoslovakijoje.

— Sąjungininkai užbloko visas nacių sąskaitas vietos bankuose, jie negali išimti pinigų kasdieniniams reikalams.

— Tito pranešė sąjungininkams, kad jis sutinkąs atsaukti partizanus iš Austrijos.

LIETUVIŲ RATELIAI

MISKŲ APSAUGOS DISTRIKTE COOK KAUNTEJE

Žuvis tarpsta potvyniuose. Tuomet jos gauna progos ryti daugiau kirminų, vabalų ir vabzdžių iš klonių, kuriuos apšėm vanduo, arba ryti maisto, nu- plauto iš dirvų ir miškų.

Pastarųjų laikų smarkaus lie- taus dėka Des Plaines upė iš- silejo toli iš krantų. Žuvis iš- įtekantių į šią upę upelių ir iš- prudu, kurios išliko neištupu- sios per žiemą po ledu, dabar plaukioja plačiau mastų ir pa-

siekė tuos upelius ir apylinkes, kur kitos išdves. Jos kai ka- da, patukdamos prieš vande- nį, peršoka tvankinius iš žemes- nio vandens. Tačiau visai ma- žai žuvų nuplaujama žemyn paupiu per tvankinius.

Paskutinėmis dienomis su- gauna šioj apylinkėje įvairių žu- vų. Jos visos atrodo nutukusios ir pilnos maisto. — Roberts Mann, Supt. of Conservation.

SENO PETRO RĖMĖJAI

Mrs. V. Vaickus, 4624 So. Paulina Street, yra sena Town of Lake kolonijos gyventoja, kuri nuosavame name užlaiko tavern biznį per daug metų. Ten yra geros rūšies degtinė, vynas ir alus. Pasirinkimas di- delis už prieinamą kainą ir ma- lonus patarnavimas.

P-nios V. Vaickienės šeimy- ninio gyvenimo draugas, vyras, yra miręs jau ilgokas laikas, o dabar abidvi su dukterija, Miss Hellen, jos prižiūri tavern biz- nį ir daro pasėkmingą biznį. Atsinaujino Naujienas ant metų.

August Saldukas, 4038 Ar- cher Ave., Real Estate—Loans —Insurance ir Notary Public Ofisą užlaiko. Iš pasikalbėjimo teko patirti, kad p. A. Saldu- kas yra gerai apipažinęs su savo profesijos bizniu ir daro gražų pragyvenimą. Yra senas Naujienų skaitytojas ir remė- jas. Atsinaujino Naujienas. Rei- kalui priėjus neužmirškite ge- ro laukio. Tel. LAF 6719.

V. Kelps Hardware and Paint krautuve užlaiko adresu 2606 W. 47th St., kur visados yra didelis pasirinkimas visokių reikmenų: malhavos, plumbingo, elektrikos ar kitų reikmenų, kas tiktai pasiduoda Hardware kiaučiuve, už prieinamas kainas. Reikalui prisiejęs ką pa- sipirkti neužmirškite šios krau- tuvės. Atsinaujino Naujienas.

Mrs. M. Balčiulis, 7727 So. Normal Ave., yra sena Naujie- nų skaitytoja, kurios mylimas gyvenimo draugas, vyras, skai- tē Naujienas. Jam mirus, ir po- nia M. Balčiulis nenori skirtis su Naujienomis. Pašaukė Seną Petrą ir atsinaujino Naujienas.

M. A. Bitaut, 11017 S. Hoyné Ave. Daug metų buvo tavern biznyje. Prieš šio sezono pir- kimą laisvį draugai M. A. Bi- tautai pardavė savo namą ir tavern biznį, 6551 So. Cottage Grove Ave., ir nusipirko kitą gražią rezidencijos namą aukš- čiau minėtu antrašu ir gyvens kaip retired žmonės. Sako, Pe- trai, yra klaida dirbti iki mirt- ties. Geriau pailsėti. Atsinaujino Naujienas.

Mrs. M. Baranaukienė, 4535 So. Hermitage Ave., yra rinto- būdo, apsipažinus plačiau su šių dienų gyvenimu. Pašaukė Seną Petrą ir užsirašė Naujie- nas ant metų. Sako, nereikės vaikščioti ant kampų, kasdieną ateis į namus.

Mrs. Rakauskas, 4136 South Artesian Ave., yra sena Nau- jienų skaitytoja. Sako, man be Naujienų, tai kaip valgis be druskos. Kelis kartus, sako po- nia Rakauskienė, man "Vilnie- čių" davatkos norėjusios užra- šyti mūsų tautos duobkasių or- ganą, bet nepertkaltėjo. Net ža- dėjusios gyvenimą pagerinti. Nurodė, kaip po karo vaziuoti

TAYOPA

Parašė NORBY & BAILEY
Vertė K. ČEPUKAS

Akmenuotu lauku keliaujant sunku buvo palaikyti mūsų konvojų. Marija buvo pasili- kusi apie 200 jardų nuo ma- nės. Mulai tarpe Marijos ir manės tol vienas nuo kito žin- gsniaivo.

Pasigirdo šuvis. Kulka atsi- mušė arti manės į akmenį. Aš nušokau nuo arklio, šau- kiau Mariją, kad ji irgi nušok- tų nuo arklio ir pasislėptų už akmenų. Pasigirdo kitas šuvis. Kulka pataikė į mulą. Šis pas- viravo su didele našta ant jo nugaros ir sūsmuko tarpe ak- menų. Aš, pasislėpęs už akme- nų, atsisaučiau į tą pusę, iš kurios šoviniai lėkė. Šaudy- mas ėjo iš abiejų pusių. Car- los arklio koją peršovė.

Aš turėjau nemažą patyri- mą su šautuvais, taigi žino- jau, kad indėnų šautuvai yra tik senos rūšies; galėjau pa- žinti iš šautuvo balso kokios rūšies jis yra. Šie šuviai į mus buvo leidžiami iš 30-30 šautu- vo, o tokių šautuvų indėnai neturi. Taigi buvo suprantai- ma, kad apache šaudė iš Car- los šautuvo. Šaudymas iš in- dėnų pusės aptilo todėl, kad jie iššovė visus šovinius, ko- kius turėjo. Tada mano baimė sumažėjo, nes senų indėnų šautuvų aš nebijojuau, ba jie šauja tik arti, o arti aš jų ne- prisileisiu su savo naujais šautu- va's.

Savim pasitikėjimo pagau- tas aš iššokau iš už akmenų, kur buvau pasislėpęs, ir pra- dėjau užpuolimą ant indėnų. Šaudymasi ėjo apie valandą laiko. Jų šuviai manęs nepa- siekė, o aš šoviau kas kartą, kai tik pamačiau indėną. Tar- pe akmenų įsiai puolė ir vėl kėlėsi, jis bėgo o aš vijausi. Kol pavargau, besivydamas, užtikau kraujo žymių ant ak- menų ir ant žemės. Žinojau, kad aš ji pašoviau, bet jis pabėgo.

Grįždamas atgal pas Mariją, sprendžiau, kad tas apache sekė mus apie 30 mylių nuo tos vietos, kur Carlos buvo pasmaugtas. Svaresčiau indėnų vartojama sistema saugoti ke- lią indėnai saugojo kelį tik- slu neprileisti balto žmogaus prie savo Tayopa. Jų sargyba budi dieną ir naktį; kaip tan- kiai jų sargybiniai sustatyti, nežinia.

Grįžęs pas Mariją, radau ją prie pašauto arklio. Arklys bu- vo dar gyvas, bet dvesiantis. Mano ir Marijos arkliai ramiai stovėjo. Mulas gulėjo negyvas su kaldra ir kitais daiktai pri- vištai ant jo nugaros, kurie buvo visi kruvini. Nuėmiau juos ir uždegiau, kad sudegtų.

Kiti mulai buvo nuėję toli, mes juos radome už mylios prie upelio. Čia mes ir apsinakvo- jome. Nė Marija, nė aš valgyti negalėjom po tokio įvykio, nors ir buvome išalkę.

Rytmetį keliavome tolyn. Kelio žymiai nesuradom, kelia- vom pagal savo sprendimą kal- no pašlaiste. Staiga Marija su- rikiko. Aš, apsisukęs, prijauju prie jos. Ji parodė man už me- džio stovintį indėną. Mes žiu- rėjome į jį, o jis į mus. Pauza užėmė gal 15 minučių. Indėnas nepuolė mūsų, o mes nepuo- lėme jo. Tuo tarpu mūsų mulai nuėjo pirmyn, mes jų ir neba- mėtome. Indėnas nuėjo į pakal- nę, o mes skubomės pasivyti mulus.

Marija, paskui mane sekda- ma, vėl sufiko: žiūrėk, pakal- nėje abudu mūsų mulai guli negyvi! Priėję, radome abiejų mulų perpiautas gerklės. Tada supratome, kad tas indėnas tik- sliai mumis sutrukdė 15 minu- čių ir kad kiti jo draugai iš-

spėtų papjauti mūsų mulus; jie tai ir padarė.

Mes nežinojome, kaip toli dar esame nuo Tayopos, bet jau netekome Carloso, vieno ar klio ir penkių mulų. Dabar mums beliko tik du arkliai. Vi- sų nešulių, kuriuos mulai nešė, mes negalėjome sukrauti ant dviejų arklių, nes tie du arkliai ir mus pačius turėjo nešti. Pa- ėmėm nuo mulų tik maistą sau ir arkliams, kįk je galėjo ne- štį; kita visą uždegėm.

Pasivargę keletą mylių užtiko- me lygų, kaip lentą, akmenį ko- kių šešių pėdų aukštumo ir apie keturių pėdų platumo, ir tame akmenyje buvo įskaltas kry- žius. Marija atsisiklaupė, persi- žegnojo ir ilgai meldėsi. Kadan- gi aš nesu religinis žmogus, tai melstis nemokėjau, bet respek- tavau Marijos maldą, nulenkęs galvą tylėjau.

Kai užbaigė savo maldą, ji, atsistojusi, ilgai žiūrėjo į akme- nį ir pasakojo man, kad ji daug girdėjusi iš savo tėvo ir jo pro- tėvių apie šį su kryžiumi akme- nį. Prieš du šimtus su vir- šum metų, kai jaučiai nešė si- dalrą iš Tayopos, prie šito ak- mens buvusi jų pirmoji nak- vynė. Čia buvo pailsio ir maldos vieta. Ispanei jaučių varytojai prie to akmens meldėsi.

Po to mūsų ūpas pakilo, nes bebuvu tik vienos dienos kelio- nė iki Tayopos. Atrodė, kad mes greičiau pasieksime tą vietą, negu manėme. Mes buvome pa- siryžę dvi savaites praleisti ke- ly į vieną pusę.

Apsinakvojome prie akmens. Tą naktį buvome labai atsar- gūs. Sargyboje budėjome pa- mainomis. Rytojau dieną kelia- vome be kelio žymių, klaidžio- dami. Jokio incidento nepasita- kė, betgi tą dieną mes Tayopos nepasiekėm.

Apsinakvojom prie mažo ūpe- lijo. Aš pamiegojau iš vakaro iki 10 valandos, po to Marija nuėjo gulti ir aš pasilikau sargyboje. Apie vidurnaktį išgri- dau balsus šaukiančius iš pietų pusės. Garsai per kalnus aidėjo, ir tuos balsus atsiliepiamai aid- jo ir iš žemių pusės. Garsai buvo ne kojotų; daugiau pana- šumo į kalnų liūtų balsus, bet visai panašūs jie atrodė indė- nų apaches balsams, kuriuos aš dažnai girdėdavu prie Eager, Arizonoje, prie New Mexico ru- bežiaus, kada pavojui artinan- tis, ar užtuolimui besirendan- ti apaches giminės tokiais šauksmais viena su kita susi- kalbėdavo per kalnus ir tyrus. (Bus daugiau)

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

WILLIAM HORBIN gyve. 2802 So. Emerald Ave.

Mirė gegužės 19 d., 12:30 v. ryto, 1945 m., sulaukęs 61 metų amžiaus. Gimęs Youngs- town, Ohio.

Paliko nuliūdę: moteris Ona Petionella Kaminsky Horbin; 5 dukterys: Helen Deaquila, Anna Zamb, Elsie McShanon, Emily Nashan, Barbara O'Neill; sūnus Charles Horbin; ir 14 anūkių; ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Lake and Lamb kopl., 712 W. 31st St. Laidotuvės įvyks antradi- gegužės 22 d., 9 val. ryto iš kopyčios į Visų šventų par- bažnyčia, o po gedulungu pa- maldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. William Horbin giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami daly- vauti laidotuvėse, ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieta: Moteris, Dukterys, Anūkai ir kitos Giminės.

Laid. Dir. Lake and Lamb, Tel. VICTORY 1158.

A. B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

ALFRED VASAITIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

1926 SO. CICERO AVENUE Tel. CICERO 1003
Moderniška Kopyčia. Patarnavimas visoj Chicagoje ir Ciceroje

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance Patarnavi- mas Dieną ir Naktį
* TURIME KOPYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: CANAL 2515 PULL. 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAŽEIKA

3319 LITUANICA AVENUE

EVANAUSKAS

Phone YARDS 1138-1139

ROAD TO VICTORY!

SUSIRINKIMAI

BRIGHTON PARK B. A. L. F. 6-tas skyrius perkėle drabužių rinkimo centrą į naują vietą adr. 4401 So. Mozart St. Drabužiai pri- imami kas pirmadienį nuo 7 iki 9 val. vakaro.

URBA Gėles Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotu- vėms, Papuosi- mams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1945 Metams

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KĖLO VALDYBA 1945 METAMS: C. Kairis—pirm., 3031 N. Park Side Ave., tel. Berkshire 7406; M. Cepulevič—vice, pirm. 3327 W. Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; A. Lungevič—protok. rašt., 1814 Wabansa Ave., tel. Humboldt 2285; S. Buneckis—finansų rašt., 3327 W. Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; M. Popiera—kasierius, 1701 N. Pulaski Rd., tel. Albany 9236; A. Kupre- vič—marsalka, 3327 W. Hirsch St. Klubo mitingai atsibūna kas trečią trečiadienį 8 val. vakaro, 3600 W. North Ave., Chicago.

9-TO WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KĖLO VALDYBA 1945 METAMS: Pirm. S. Dambro, 56 E. 101 St.; 1-mas vice-pirm. P. Nad- varas, 109 W. 109 St.; 2-ras vice- pirm. J. Pivarunas, 22 E. 101 Pl.; Prot. rašt. A. Laurutanas, 10530 Indiana Ave.; Fin. rašt. B. Liut- kevičius, 134 E. 110th St.; Kasie- rius K. Draugelis, 10734 S. Wa- bash Ave.; Kas. glob. O. Nadvie- rnie, 109 W. 109th St.; Kasos glob. T. Jankauskas, 149 E. 115th St.; Marsalka J. Lobzontis, 10806 So. Wabash Ave.

ZEMAČIŲ KULTŪROS KLŪBO VALDYBA 1945 METAMS: Step- nas Narkis—pirm., 4353 S. Tal- man Ave.; tel. Virginia 1279; Al- fonsas Masiulis—pirm. pagalb., 3252 So. Halsted St., tel. Victory 7319; K. Kazlauskas—nut. rašt., 4528 S. Spaulding Ave.; Leon Ge- niotis—fin. rašt., 4905 S. Komins- ky Ave.; tel. Virginia 1253; P. J. Petraitis—lzd., 812 W. 33rd St.; Barbora Gurskienė—lzd. globėja, 3246 So. Halsted St.; Anna Ger- cius—marsalka, 3330 W. 39th St. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį, kiekvieną mėnesį, 7:30 val. vakaro, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Nariai priimami nuo 15 metų iki 58 metų, vyrai ir moterys.

MARQUETTE PARKO NAMU SAVININKŲ VALDYBA 1945 ME- TAMS: Pirm.—John Jacka, 6504 S. Rockwell St.; Vice-pirm.—J. P. Domkus Jr., 6954 S. Maplewood Ave.; Nut. sekr.—Mrs. F. Babi- lius, 7247 S. California Ave.; Fin. sekr.—Julia Gričius, 6614 South Sacramento; Kasierius—D. Brie- dis, 6751 So. Campbell Ave.; Ka- sos glob.—V. Vainauskienė; Le- galus patarėjas—G. Grish, 6515 South Rockwell St.; Korespon- dentė—Julia Gričius, 6614 So. Sacramento; Marsalka—Mr. Vai- nauskas, 2418 W. 68th St. Susi- rinkimai įvyksta kas 4-tą ketver- gą kiekvieno mėnesio Bažnytinėje svetainėje, 6812 Washtenaw, 7:30 val. vakaro.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 15-tos WARDOS VALDYBA 1945 METAMS: Pirm.—Floyd J. Dowiat, 5945 S. Albany Ave., tel. Hem- lock 9897; Vice-pirm.—J. Ragaus- kas, 3108 W. 54th St.; Nut. sekr.—J. Tarwid, 6453 S. Washtenaw Ave.; Fin. sekr.—P. Rakauskas, 3108 W. 54th St.; Kasierius—L. Antanavich, 5800 S. Albany Av.; Kasos glob.—D. Petrol, 5945 So. Albany ir Mr. Dapper, 6104 So. Washtenaw Ave.; legalus patarė- jas—Chas. Zekas, 7019 E. Arte- sian Ave.; Korespondentas—A. Planey, 6420 So. Albany Ave.; Marsalka—A. Dulcis, 6406 South Campbell Ave. Susirinkimai įvyk- sta kas trečią ketvirtadienį, kiekvieno mėnesio, antrašu: 6812 So. Washtenaw Ave. bažnytinėje svetainėje, Marquette Parke. Pra- džia susirinkimo 7:30 val. vak.

AMERICAN LITHUANIAN CITI- ZENS' AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1945 METAMS: Pirm.—J. Svitorius, 4011 So. Talman Talman Ave.; Pirm. pagalb.—L. Lubik, 2602 W. 47th St.; Nut. rašt.—Paul J. Petraitis, 812 West 33rd St.; Fin. rašt.—B. Putrimas, 4450 So. Rockwell St. LAFayette 6373; Kasierius—J. Mikšis, 3990 Archer Ave.; Kontrolės rašt.—A. Kvedara, 4246 S. Maplewood Ave.; Kasos globėjas—K. Adomo- nis, 2523 W. 45th Pl.; Marsalka —J. Balis. Susirinkimai atsibūna kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., 1 val. po pietų. Į Klubą priimami vyrai ir moterys lygio- mis teisėmis.

Pirkite tose krautuose, ku- rios garsinasi "NAUJIENOSE"

KORESPONDENCIJOS

IŠ SAULETOS FLORIDOS

IEŠKANTIEMS KAMBARIŲ

MIAMI, FLA. — Pas mus dažnai sustoja iš kitur atvažiuojantys lietuviai. Iš laikraščių ar šiaip kur gavę mūsų adresą, jie atvyksta kambarių ieškodami. Mat, mano, kad mes turime atliekamų kambarių ir juos išrenuojame.

Šia proga noriu pažymėti, kad visai netoli nuo mūsų (tik už penkių blokų) randasi p. Wm. Esulio 20 katedžių, kuriuos jis renuoja turistams. Katedžiai itin gražioje vietoje, 4350 S. W. 8th St. Pas jį tad ir siunčiame lietuvius, kurie ieško kambarių.

Netoli yra du gražūs namai, kurie priklauso p-lei Vaičiukas. Tie namai irgi yra išrenuojami turistams ilgesniam ar trumpesniam laikui. Faktiškai yra išrenuojami tų namų kambariai. Adresas — 4283 S. W. 8th Street.

CIGARETŲ TRŪKUMAS

Matyti, cigaretų trūkumas visur jaučiamas. Jei kurios krautuvės išstato iškabą, kad nuo tos ir tos valandos bus cigaretai pardavinėjami, tai tuoj susirenka didžiausia žmonių minia. Susidaro ilgos eilės. Visi kantriai laukia. Ir taip diena iš dienos.

Blogiausias dalykas yra tas, kad juo labiau ko trūksta, juo labiau žmonės yra gundomi tai pirkti. Jei proga pasitaiko tai perka ir, taip sakant, "zopastui".

JUODUKAI

Mane vis dar kedena negrų būklė Floridoje. Vis dar negaliai ramiai žiūrėti į tą diskriminaciją, kuri čia kiekviename žingsnyje pasireiškia.

Negrai Floridoje traktuojami lyg jie būtų kokie traukai. Jie neturi teisės lankyti baltaodžiams skiriamų restoranų. Jei tuose restoranuose užsako ką pagaminti, tai turi laukti už durų. Moka jie pinigų, o su jais elgiasi lyg su kokiais pastumdėliais.

Autobusuose negrams yra atskira vieta sėdėti. Su baltaisiais jie negali maišytis. Tačiau jei koks baltaodis įsiriogliną ir negrams skiriamą vietą, tai pastarieji negali protestuoti.

Prie autobusų stočių yra padėti suoliai. Bet tai tik baltiejiems. Negrai turi stovėti, nežiūrėti, kaip jie būtų nuvargę.

Ta diskriminacija tikrai rėžia akį. Bet tas jautrumas, žinoma, pareina daugiausia iš to, kad prie kai kurių pietiečių papročių mums sunku prisprasti.

Taip, sunku prie tų papročių prisprasti ir sunku su jais apsiprasti...

SVEČIUOSE

Velykoms duktė ir žentas (Johnsonai) užprašė į Altooną, kur jie jau geroką skaičių metų gyvena.

Altoona yra šiaurinėje Floridos dalyje, — apie 350 mylių nuo Miami. Vaziavome autobusu. Nors šiauriečio akimis žiūrėti, tai buvo tik pavasario pradžia, bet čia pakelėje visur jau buvo įvairiausių daržovių ir vaisių. Net miela buvo žiūrėti į tas gėrybes.

Pirmą kartą savo gyvenime praleidžiau žiemą tokioje vietoje, kur nei sniego turėjome, nei šalčių buvo bei nereikėjo žieminių drabužių dėvėti. Floridoje galima užtikti žmonių, kurie savo gyvenime nėra matę tikro sniego.

Beviešdami pas dukterį Jadvygą ir žentą, sumanėme aplankyti Eustis miestą. Visi ten kalbėjo apie nepaprastą įvykį. Dvi negrės susipyko dėl kavalieriaus ir viena antrai ausį nukando...

Matote, prie ko priveda kavalierių trūkumas.

NETEKOME DVIEJŲ LIETUVIŲ

Šiomis dienomis netekome apietoriaus p. P. Dovgilio, kuris pardavė savo vaistinę ir išvažiavo į New Yorką.

Išvažiudamas p. Dovgilio pareiškė, jog tai bus tik "iki pasimatymo". Sutvarkęs reikalus New Yorke, jis žadėjo ir vėl grįžti į Floridą.

Apleido Miami ir ponai Drėkiai, kurie čia vertėsi iš turistų. Jie turėjo 6 katedžius. Visus pardavė už \$13,500.

Ponai Drėkiai irgi tūk laukiniai Floridą apleido, — rudenį žada grįžti ir ieškoti ką nors pirkti.

DEL LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRO

"Naujienose" ir "Keleivyje" pastebėjau pranešimą apie įsteigimą Lietuvių Informacijos Centro Floridoje.

Kad toks centras yra steigiamas, — tai labai gerai. Vykstantiems į Floridą lietuviams informacijos iš tiesų yra reikalingos. O ypačiai reikalingos informacijos tiems, kurie planuoja namus ar bižnius Floridoje pirkti. Tačiau pats centro steigimas įvyko kažkaip netikėtai.

Dalykas tokis, kad Miami ir jo apylinkėse yra lietuvių, kurie seniai čia gyvena. Kodėl su jais nepasitarta ir kodėl jie nebuvo pakviesti į centro steigiamąjį susirinkimą?

Esu tikras, kad centro veikloje jie būtų galėję būti labai naudingi.

LIETUVIAI KARININKAI

Laikraščiuose pastebėjau lietuvių karininkų sąrašą, kuri surinko p-ia Izabelė Baltraimaitienė.

Gaila, kad tas sąrašas labai netikslus, — tik kelintais lietuvių karininkais jį tepateko. Pavyzdžiui, imkime Kenosha lietuvių koloniją. Iš ten mažai kas tepateko, o tuo tarpu lietuvių karininkų iš tos kolonijos yra nemažai. Nėra sąrašas Jakučio, Peleckio, Vaičieliūno, Bagdono, Braze-Brazevičių ir daugelio kitų.

APIE BIZNIUS

Miami biznierių negali labai nusiskusti. Jei krautuvininkai turi prekių, tai pirkti juos ieškoti jiems nereikia.

Tačiau gal labiausiai pelnosi tavernai ir naktiniai klubai, kur, kaip sakoma, "sky is the limit". Doleriai ten nieko nereiškia, — už paprastą "papo" buteliuką lupa 35 centus.

Kai pinigai lengvai gaunami, tai jie lengvai ir praleidžiami.

— C. K. Braze.

Reikalauja, Kad Teisėjas Paaiškintų Apie Gasoliną

Prieš kurį laiką teisėjas Francis Borrelli padarė kelionę į Hot Springs ir atgal automobiliu. Kelionė siekia ten ir atgal 1,400 mylių. Kainų Administracijos Ofisas dabar reikalauja, kad teisėjas išaiškintų, iš kur jis gavo užtektinai gasolino kelionei.

GELBĖKIM VARGSTANČIUS LIETUVIUS

Laimėti karą yra viena pareiga, o gelbėti kare nukentėjusius yra visai kitas darbas. Ir šitas kilnus, šventas darbas dabar Europoje jau atsidūrė pirmoje vietoje.

Europoje karui pasibaigus, selpimas jos žmonių rūpi kiekvienam turinčiam bet kokį galimą laimingumą. Pirmiau buvo skelbiama, kaip žiauriai priešas elgėsi su savo aukomis, o dabar pirmoje vietoje tenka pasirūpinti, kaip nukentėjusiems kare savo broliams ir sesėms galėtume ko greičiausiai pagalbėti. Per sekančius gal dvejis metus šia kryptimi vis daugiau ir daugiau turėsime dirbti, kol skaudžiai nukentėjusi lietuvių tauta drauge su visa Europa galės pradėti ant kojų atsistoti.

Lietuvių tauta šiame kare bus gal pati nelaimingiausia. Palyginus su kitomis tautomis, labai didelė jos dalis nepaprastai nukentėjo. Kasdien aiškėja, kad lietuvių tauta yra daugiau išblaškyta, stipriau apnaikinta, negu bet kam buvo žinoma. Lietuvai ir jos žmonės šiandien pagalbą reikia daugiau, negu iki dabar buvome pasirošę sugebėti. Tos pagalbą reikia daug ilgesniam laikui, nei buvo manyta.

Priemonės patiems lietuviams pasigelbėti dar labiau išnaikintos, nei anksčiau manyta. Todėl BALF reikia daugiau talkininkų. Prie veikiančių skyrių, talkininkaujančių organizacijų šalpos darbas turėtų būti tvarkomas platesniu užsimojimu. Kiekvienoje vietovėje, kur yra keli lietuviai ar Lietuvos draugai, galintieji ir norintieji pagalbėti nelaimingiesiems, būtina suorganizuokim BALF Skyrių. Kokios tik pagalbos reikės, BALF centras stengsis suteikti.

Per visą laiką, nuo pat BALF įsikūrimo, BALF pirmininkas, valdyba ir direktorių tarybos nariai, neimdami jokio atlyginimo, ne tik savo laiką aukoja BALF darbu, bet ir imasi įvairiausių žygių lietuvių šalpos darbu plėsti. Būkime visi uolūs talkininkai!

Niekam nėra paslaptis, kad šiandien Europoje labai sunki maisto ir drabužių padėtis. Nuo bado, nuo maisto trūkumo kenčia milijonai žmonių, kurių tarpe ir tūkstančių tūkstančiai lietuvių. Trūksta jiems maisto, trūksta drabužių, trūksta vaistų. BALF vadovybė rūpinasi, kiek tik pajėgia, išiesti pagalbos ranką. Yra įteiktas atitinkamoms valdžios įstaigoms prašymas leisti suruošti nukentėjusiems lietuviams konservuoto

maisto, (canned goods) rinkimą. Norime, kad šis vąjus prasiųdėtų birželio 1 d. Maloniai prašome skyrus ir kitus suinteresuotus įstaigas bei asmenis jau dabar ruošti šiam svarbiam darbu.

Antras svarbus darbas — drabužių rinkimas. Jis tęsiamas toliau. Drabužių reikia kelis kartus daugiau, nei dosnieji Lietuvos draugai iki šiol suaukojo. Kad drabužių rinkimas būtų našesnis, kiekvienas skyrus galėtų įsteigti savo vietovėse pastovius drabužių rinkimo ir išsiuntimo centrelius.

Kaip tokie centreliai tvarkytini, BALF vadovybė suteiks žinių. Tik pareikalaukite informacijų! Tad dar kartą maloniai prašome: — drabužių rinkime, rinkime ir dar kartą — rinkime, o surinktuosius siųskite BALF sandėlin tokiu adresu: Lithuanian Relief Warehouse 101 Grand Street Brooklyn, 11, N. Y.

Visoje Europoje siaučia baisios ligos. Reikia vaistų ir gydytojų ir talka: prašome aukoti vaistų, vitaminų, medikamentų instrumentų, ir nesigailėti patarimų.

Labai svarbi priemonė ligų išvengti yra švara, o švarai palaikyti muilas yra būtinybė. Iš gaunamų pranešimų sužinome, kad karo paliešiose vietose muilo nėra. Todėl prašome būti pasiruošus aukoti muilą.

Vėliau reikės pasirūpinti nukentėjusių lietuvių ūkiams gauti sėklų, žemei dirbti mašinų, pramonei atstatyti įrangių, sugriautiems miestams ir kaimams atstatyti statybos medžiagos. Bet šiandien lietuviams pirmoji eilė reikia drabužių, maisto ir vaistų.

BALF skyriai ir šalpos veikėjai įveda labai daug darbo, bet talkos reikia dar ir iš platesnių sluoksnių, kuriems šis atsisaukimas ir taikomas. Didelems uždaviniams reikia suderinto darbo ir talkos. Norint gauti ne lietuvių kilmės amerikiečių talkos, reikia juos ko plačiausiai supažindinti su lietuvių bėdomis. Renkime prakal-

bas, ruoškim radijo programas, rašykim amerikiečių spaudai straipsnius.

Rašytojai prašomi paruošti aprašymų, fotografai ir piešėjai pateikti paveikslų apie lietuvių tautos kančias, apie lietuvių tautos nelaimes. Organizuotas darbas, visų pasiryžimas pagelbės daugeliui nukentėjusių lietuvių išlikti gyvais ir atsistatyti.

BALF VALDYBA
19 W. 44th St.
New York, 18, N. Y.

Isakė, Kad Valdžia Sugražintų Geležinkelio Linijos Operavimą Kompanijai

1942 metais kilo Toledo, Peoria ir Ohio geležinkelio darbininkų streikas. Jisai sutrukdė gabenimą reikmenų karo metams. Valdžia reikalavo, kad kompanija susitaikytų su darbininkais. Kompanijos viršininkai atsakė valdžios reikalavimą išpildyti. Tuomet Karo Departamentas paėmė geležinkelio operavimą savo žinion.

Šiomis dienomis teisėjas Walter J. LaBuy išnešė sprendimą, kuris sako, kad valdžia nelegaliai laiko savo žinioje šį geležinkelį, ir įsakė sugražinti jį savininkams, t. y. kompanijai.

rios garsinasi "NAUJIENOSE" Pirkite tose krautuvėse, ku-

Ragina Dirbti Pieno Produktų Įmonėse

Dabar užaina gausesnių pieno išteklių sezonas. Amerikoje daug pieno suvartoja ne tik šeimynos. Šalies ginkluotos jėgos taigai suvartoja daug pieno produktų: džiovinto pieno, kenuoto, sviesto ir sūrio.

Faktinai šių produktų ginkluotos jėgos suvartoja tiek, kad teko įvesti jų racionavimas civiliams gyventojams ir punktu kiekis nustatyti itin aukštas.

Padėtį galima pagerinti, sako W. A. Stolte, Karo Maisto Administracijos Illinois distrikto atstovas. Reikia pieno procesuotojams padėti. Procesuotojai aimanuoja, kad jiems trūksta darbininkų ir darbininkių.

Taigi p. Stolte sako, kad būtų labai gerai, jeigu žmonės, kurie gyvena netoli tokių pieno procesavimo įmonių, eitų į tas įmones padirbėti. Galėtų jie ten bent po keletą valandų dienoje.

Tatai padaugintų pieno produktų kiekį rinkoje, nes dabar pieno esama gan gausių išteklių, bet trūksta darbininkų-kių pieno produktų procesavimui.

Chicagoje streikuoja trokų vairuotojai. Daugelis jų tarnauja išvežiojimui mieste maisto reikmenų. Jeigu streikas ilgiau užsitęs, tai, nurodoma, miesto įvairiose dalyse gali pradėti jaustis maisto reikmenų trūkumas.

PIRKITE KARO BONUS

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—9:30 val. vak.
Trečiądieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir
6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. Nedėlį pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro.
Serėdij pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6080
Jei neatsiliepi, šauk—SEELEY 0434
Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien.
išskiriant trečiąd. ir sekmad.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu neatsiliepi —
šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečią-
dienio vakarais ir sekmadieniais
pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Nauioi Vietoi
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI
DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gera! Lietuviams žinomas per 39
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyru ir moterų ir vaikų pagal nau-
jiausius metodus. X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną
dieną, išskiriant šeštadienio vaka-
ro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2ros lubos)
Ofiso telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepi šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmad. nuo 10 val. iki 12 dienų.

pasirinkimas
visam gyvenimui . . .

Paragaukit
gėrdžiausios
Golden
Wedding
jau virš 50
metų

Paremkite Galingą 7 Paskolą
Pirkite Daugiau
KARO BONŲ

Golden Wedding
WHISKEY
BLENDED WHISKEY—86 PROOF—70% GRAIN NEUTRAL SPIRITS. COPR. 1945—JOS. S. FINCH & CO., SCHENLEY, PA.

PUKIAI PERDIRBSIM
JŪSŲ SENĄ KRĖSLĄ ARBA SETĄ. IŠRODYS
KAIP NAUJAS. ★ DIDELIS PASIRINKIMAS
NAUJŲ RAKANDŲ ★ PATARNAVIMAS GREI-
TAS IR MANDAGUS.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

PASKOLOS ANT MORGICIŲ — 4% BE KOMIŠINO
TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00.
**STANDARD FEDERAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO**
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje	
\$6.00 per year in Canada		Metams	\$6.00
\$8.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.25
\$8.00 per year in Chicago		Trims mėnesiams	1.75
3c. per copy.		Dviem mėnesiams	1.25
		Vienam mėnesiui	.75
Užsakymo kaina:		Užsieninose:	
Chicagoje — paštu:		Metams	\$8.00
Metams	\$8.00	Pusei metų	4.00
Pusei metų	4.00	Trims mėnesiams	2.50
Trims mėnesiams	2.00		
Dviem mėnesiams	1.50		
Vienam mėnesiui	.75		
Chicagoje per išsiuntinėjus:		Naujienos eina kasdien išskiriant	
Viena kopija	3c	sekmadienius, Leidžia Naujienu	
Saveitei	18c	Bendrovė, 1739 S. Halsted Street,	
Mėnesiui	75c	Chicago 8, Ill. Telefonas CANal 8500.	
		Pinigus reikia siųsti pašto Money	
		Orderiu kartu su užsakymu.	

Stalino planas Lenkijai

Vienam laikraščio korespondentui Stalinas išdėstė savo planą, kaip, jo nuomone, privalo būti išspręsta Lenkijos problema. Ją išspręsti, sako jisai, bus labai lengva trijų didžiųjų valstybių susitarimo keliu, jeigu jos priims tris jojo sąlygas:

Viena, naujoji Lenkijos valdžia turi būti suorganizuota, pripažįstant, kad jos branduolį sudaro Varšuvos (Lublino) vyriausybė — panašiu būdu, kaip kad Jugoslavijos Tautinė Išlaisvinimo Taryba buvo pripažinta jungtinės Jugoslavijos valdžios branduoliu.

Antra, būsimoji Lenkijos valdžia turės vykdyti draugingumo su Sovietų Sąjunga politiką, o ne "cordon sanitaire" politiką, atkreiptą prieš Sovietų Sąjungą.

Trečia, organizuojant naują Lenkijos valdžią, reikia tartis su tais lenkais, kurie dabar turi ryšių su Lenkijos liaudim.

Išdėstęs šitas savo sąlygas, Stalinas tvirtina, kad jisai anaipol nenori nukrypti nuo Jaltos susitarimų. Tačiau Anglija ir Amerika mano, kad Jaltoje buvo susitarta visai ne taip.

Kada Rooseveltas, Churchillas ir Stalinas susitiko Kryme, tenai nebuvo kalbos apie tai, kad Lenkijos valdžia turės būti suorganizuota panašiu būdu, kaip Jugoslavijos valdžia, kurios priešakyje stovi komunistas Broz-Tito! Pareikšime, kuris buvo išleistas po Jaltos pasikalbėjimų, buvo išreikštas trijų valstybių noras, kad Lenkijos valdžia būtų sudaryta plačiu pagrindu, duodant joje vietą demokratinėms partijoms atstovams.

Reikia pasakyti, kad šitas susitarimas buvo suformuluotas per daug bendrais sakiniais. Juos galima skirtingai aiškinti, ir gaila, kad Rooseveltas ir Churchillio pasikalbėjimai su Stalinu nebuvo užprotokoluoti. Jeigu būtų palikę diskusijų užrašai, tai būtų lengviau surasti, kuriuose punktuose jų mintys sutiko, kuriuose ne.

Bet galima neabejoti, kad nei Rooseveltas, nei Churchillai neturėjo noro užkarti Lenkijai kokį nors lenkišką Tito. Stalinas sąmoningai iškreipia susitarimo prasmę, tempdamas jį ant savo korpulio. Jisai bando padiktuoti Amerikos ir Anglijos valdžioms "sąlygas", kurių nei Rooseveltas, nei Churchillai nebuvo priėmę.

Būsimoji Lenkijos valdžia, girdi, neprivalo vesti "cordon sanitaire" politikos prieš Rusiją. Bet šitaip kalbėti yra absurdas, nes tokia politika seniai nebėra pagrindo. Po pereitojo pasaulio karo ją bandė vykdyti Francūzija, stengdamasi sudaryti mažųjų valstybių juostą tarp Rusijos ir Vokietijos, kad bolševizmo "epidemija" neužsikrėstų Vakarų Europa.

Bet ta "sanitarinė" juosta suiro dar prieš antrąjį pasaulio karą. O dabar jau nebėra ir tos jėgos, kuri bandė ją palaikyti. Francūzija šiandien visai silpna ir nė svajoti nesvajoti apie valstybių bloko organizavimą prieš rusus. Ji pati pasiskubino susitarti su sovietais ir laukia iš jų paramos.

Ar yra koks kitas "priešas" Europoje, kuris gali būti pavojingas Sovietų Sąjungai? Nėra. Tai ko Stalinas bijo? Kodėl jisai reikalauja užtikrinimo, kad Lenkijos politika būtų "drauginga"?

Draugingumas yra abipusis dalykas. Jeigu viena valstybė nori, kad jai būtų drauginga kita valstybė, tai ji pati privalo duoti draugingumo pavyzdį. Ypatinai galima reikalauti iš stipresniosios valstybės, kurios bijo jos silpnesnėji kaimynai. Jeigu ji nesielgs taip, kad šita baimė išnyktų, tai kaip ji gali norėti, kad jos kaimynai būtų jai draugingi?

Kalbėdamas neva apie "draugingumą", Stalinas nori kontroliuoti. Tai reiškia pavergimą. Bet jisai buvo prižadėjęs Rooseveltui ir Churchillui stengtis, kad Lenkija būtų "stipri ir nepriklausoma". Atrodo, kad jo prižadai neturi vertės. Kaip tada gali kitos šalys daryti su juo betkokias sutartis?

Tito — antras Hitleris

Vyriausias sąjungininkų karo jėgų vadas Viduriniuose Rytuose, feldmaršalas Alexander pareiškė, kad Jugoslavijos diktatoriaus Broz-Tito elgimasis labai primena "Hitlerį, Mussolinį ir Japoniją". O kaip čia seniai tą Maskvos pastumdėlį britai rėmė visomis keturimis!

Apžvalga

TUŠCIAS PASIGYRIMAS

Komunistų korespondentė San Francisco'je, Ks. B. Karosienė, giriasi galinti "įeiti į konferenciją", nors ji prisipažįsta, kad ji nėra užregistruota, kaip korespondentė.

Ji rašo, kad Olis su Kumskiu negavo net kortelės lankyti plenarinių Konferencijų sesijų, į kurias yra įleidžiama publika. Tų kortelių išdalinta 5,000, bet daugiau jau niekam jų neduoda.

Esas kitas kelias į Konferenciją tai — spaudos kortelė. Bet, sako p. Karosienė, tokios kortelės niekas iš lietuvių neturi, išimant p-ę M. Kižytę, "kuri yra užsiregistravusi 'Lithuanian News Service'".

Toliau, ji rašo:

"Apart jūsų korespondentės, tarpe San Francisco lietuvių nėra tokio, kuris galėtų įeiti į konferenciją."

Matyt, p-iai Karosienėi kas nors išrūpino kortelę įeiti į salę, kuomet įvyksta vieša Konferencijos sesija, ir pabūti tenai tarpe kelių tūkstančių publikos. Tai ne kažin kokia privilegija. Tos sesijos įvyksta retai. Plenarinių sesijų dabar nebuvo per dvi savaites.

O šiaip, girdi, visai negalima prieiti prie Opera House, kur yra laikoma Konferencija, "per du bloku aplinkui", nes neprieleidžia kariuomenės sargyba ir policija.

VIS BLOFUOJA

Trys "misionieriai" — Olis, Kumskis ir žiuris — didžiujasi tuo, kad pats valstybės sekretorius Stettinius laišku pranešė jiems, jogei jisai, kaippo Amerikos Delegacijos pirmininkas Jungtinių Tautų Konferencijoje gavo A. L. Misijos memorandumą.

Bet tokius laiškus su valst. sekretoriaus Stettinuso parašu yra gavusi kiekviena draugija, kuri pasiuntė į Public Liaison' ofisą San Franciscoje rezoluciją ar kitą kokį raštą, liečiantį Konferenciją. Tokių laišku yra gavusios, pav. ir kai kurios organizacijos Chicagoje, kurių rezolucijos buvo pasiųstos į San Francisco paštu. Tai yra paprastas pakvitavimas.

"Misionieriai" įteikė savo memorandumą tikrai Amerikos Delegacijai, o ne visai Konferencijai, kuri susideda iš 49 valstybių delegacijų. Tačiau jie pasakoja:

"A. L. Misijos delegacija nepasitenkins vien memorandumu įteikimu — dabar daro pastangas, kad šito memorandumo pasiūlymai būtų išskirti svarstyti Konferencijos posėdžiuose, kad būtų oficialiai įtraukti šio memorandumo sugestijos ir konferencijos tarimus."

Tai tuščiausias blofas, koks tikėtai gali būti! Misijos memorandumas Konferencijai nėra įteiktas, todėl yra nesąmonė pasakoti, kad jo "pasiūlymus" Konferencija svarstysianti savo "posėdžiuose". Tai viena.

Antra, kokį gi pasiūlymą Misija davė? Ji siūlo pridėti "pataisą" (amendment) prie Dumbarton Oaks projekto, leidžiant "laisvę mylinčioms tautoms — tokioms, kaip Lietuvos Respublika — patapti nariu" pasaulio organizacijoje. Bet Dumbarton Oaks projekto skyriuje II yra aiškiai pasakyta, kad patapti Organizacijos nariu turi būti leidžiama "visoms taiką mylinčioms tautoms"! Pasirodo, kad jokiio "amendments" čia nėra. Olis ir Kumskis laužiasi į atdaras duris.

O "kron-princas" dar prideda nuo savęs storą melą, pra-

Japonų karys, kuris pusantros dienos apsimetė negyvas Iwo saloje. Amerikos marinas lengvai sužeistam japonui duoda cigaretę. Tas marinas ir pastebėjo, kad japonas tik dedasi negyvas.

VL. ANDRIUKAITIS

Kruvina Laisvė

(ROMANAS)

(Tęsinys)

Tokios mintys užplūdo Eršovo galvą. Nusprendęs neatidėliodamas veikti, jis, jaudindamasis, visas kaip drugio krečiama, patraukė už savo kambarelį durų rankenos. Durys sugirgždėjo. Smukęs pro jas, nusiukęs nugarą į Jurgį, Eršovas tuoj šoko prie lovos.

28.

Jurgis, durims sugirgždėjęs, bematant atsigręžė. Tačiau Eršovo nepažino. Kareiviška palaidinė, nedidokas, laibas, jis jam pasirodė paprastas berniukas, kaip daugelis karo metu dėvįs rūbais, pesiūtais iš kareiviškų. Bet galvatrūkiškais Eršovo puolimas prie lovos sukėlė jam įtarimą. Instinktyviai griebė keistam berniukui už rankos ir sulaukė vietoje.

—Kur skubini? — patraukė į save.

Keistas berniukas spyrėsi, slėpdamas veidą.

—Kur skubini mielas? — griebęs už pečių atgręžė Eršovą veidu į save.

Abiejų akys susitiko. Eršovas virpėjo. Akys švietė piktumu ir baime. Veidas buvo išbalęs.

—Netikėtas susitikimas, — nusišypsojo Jurgis, nors irgi jutų, kaip smarkiai tvaks širdis.

—Leisk! — prašvogždė Eršovas.

Jurgis apsidairė. Eršovas skudėjo prie lovos. Kitur ginklo nesimažė. Aišku, jis paslėptas lovoje.

—Galima ir paleisti, — stūmė Eršovą toliau nuo lovos, o pats, prišokęs prie jos, pakio ranką po priegalviu ir ištraukė iš ten sunkųjį naganą.

Eršovas norėjo smukti pro duris atgal į valgomąjį, bet Jurgis griežtai mojo ranka. Ir šis sustojo vietoje.

—Neskubėk, mielas. Pasikalbėsim jau, kad likimas nulėmė mudviem ir antrą kartą susitikti.

Padėjo naganą ant lovos ir pagriebęs savo civilinį apsiautą, greit apsilviko. Po to, vėl pa-

męs į ranką revolverį, atsisėdo lovoje, ranka kviesdamas ir Eršovą sėdintis.

Abu sėdėjo, lyg susitikę gražiuoju pasikalbėti. Tik čia balsatęs, čia raustas Eršovo veidas ir naganas Jurgio rankoje liūdiu to susitikimo nepaprastumą.

—Suimti mane norėjai? O gal ir nušaut? — pirmas prabilo Jurgis.

Jo balsas kiek virpėjo, rodydamas, kad ir jis jaudinasi. Bet veidas buvo ramus ir jis net lūpų kampais šypsojosi.

Eršovas išsitempęs sėdėdamas prie stalo, toj pačioj kėdėj, kurioj dar prieš kelias minutes pynė svajonių pynės, į klausymą nieko neatsakė.

Palaukęs kiek atsakymo, Jurgis tęsė toliau:

—Bet už ką? Už smūgį į žandą vagone pyksti, ir šiaip ką blogo apie mane sugalvojai? Juk aš ne baltasis... Taip pat, kaip ir ne bolševikas. Nepartinis aš, kaip jūs dabar įpratę ramius žmones vadinti... Pats tai žinai. Tai ko priklai pri manęs?

Eršovas pasizulino vietoj.

—O kodėl slapstaisi tamsta, kad nekaltas esi? — pagaliau ištarė.

—Kad persekiojat, brolyti. Ar maža jūs žmonių sušaudėt, ypač karininkų? Ir nė už ką... Šiaip sau sušaudėt... Kiekvienam juk gyvybė brangi. Ir mane gal būtumėt sušaudė, bet geri žmonės išpėjo.

—Paskui su pulkininku Zaicevu tamsta santykiu... Žinome mes visa... Visi sakosi esą nepartiniai, nekalti, o paskui... — labiau drąsinos Eršovas.

—Abu kiek laiko tylėjo.

—Tėvo krautuvė? — pagaliau mojo ranka ir kratuvės pusę Jurgis.

—Taip.

—Aš taip ir pagalvoju, paskaitęs iškaboj. Bet vėl pamaniau: gal vienpavardis ar koks giminaitis.

—Kad žinotum, jog tėvo krautuvė, gal ir neįėjim tamsta čia rūbų pirkti?

—Kodėl? Nejau tamsta ir sėdi visada namie. O tėvas, tur būt, ne tik man, bet tam pačiam Zaiceviui rūbus parduotų... Jam yra gerai žinoma, kad nieko panašaus nebuvo. Čia toks pat melas, kaip ta "misionierių" pasaka, kad jie turį valstybės departamentą "įteiktą raštišką reprezentacijos užgyrimą".

Publikos mulkinimas, matyt, virto jų amatu.

—Jau persirengi, ponas karininke? — įkišo pro duris galvą Eršovo tėvas.

—Kaip matai... Su tamstos sūnūmi tik dar pasišnekėt noriu. Seni pažįstami esam.

—Prašau, prašau. Aš tik pasiteiraut užbėgau. Gal sakau, iš rūbų netinka...

Ir senio galva pranyko vėl už durų.

Atsistojo ir Jurgis.

—Reiks eit.

Į saują iškratė iš nagano šovinius, supylė juos į kišenę, ir tuščią ginklą metė ant lovos.

Atsistojo ir Eršovas. Jis dabar jau visai nurimo.

—Tamsta... Masaiti, geriau geruoju pasiduok... Juk vis tiek suimsim, — prabilo net kiek nachališkai. — Jei nekaltas esi — paaiškės ir paleisim. Šiaip — tik sau duobę gilsenš kasi.

—Aiškinkit ir be manęs, kaltas ar ne kaltas esu. Kam dar aš reikalingas? — nusišypsojo Jurgis.

—Ir išaiškinsim, — žengė arčiau jo Eršovas. — Visi siūlai mūsų rankose... Achmatova išdavė...

Jurgis krūptelėjo.

—Achmatova?

—Taip... Trys dienos kai pas mus uždaryta sėdi... Ta pati, kuri aną naktį pas tamstą į karo priemiestį bė...

Eršovas nebaigė. Jurgis griebė jį už gerklės ir, kaip kūdiki iškėlęs, visu smarkumu metė į lovą.

—Tu meluoji, niekše! — prašvogždė labiau spausdamas ir taip jau dūstantį Eršovą. — Tai tu visa privirei! Užmokėsi man už viską!

Jurgio veidas krauju užsipykė, kaktoj iššoko mėlynos gyslos ir visas jis, virpas pykčiu, neapykanta, atrodė baisus. Stipriose jo rankose Eršovas rangėsi kaip didelio akmenio pripaustas.

—Kada suėmė? Sakyk! — prisikišo prie pat, net pamėlynavusio Eršovo veido.

—Rytą po tos nakties, — vos išstėjęs Eršovas, kiek atsikvėpęs.

—Kankinot?

—Ne... Ir tardė tik vieną kartą... Aš užstoju... Ne žvėrys juk esam...

—Kada paleisit?

Eršovas kiek susvyravo su atsakymu. Ligi šiol sakęs teisybę, jis paabejojo, ar sakyt teisybę ir toliau.

—Na? — vėl pasilenkė prie jo Jurgis.

—Nežinau... Įrodymų dar nėra... Neaišku, ko bėgo naktį pas tamstą...

Jurgis, pagaliau palikęs Eršovą ramybėje, suėmė abiem rankom galvą. Jo akyse stėjo Litos Achmatovos pavyza, kai ji, jaunutė, silpnutė, tokiu štai kaip Eršovas ir dar baisnesniū kareivių apstota, atsakinėja į jų klausimus, girdi jų keiksmus... Gal Eršovas meluoja? Gal jie ją kankina, gal niekina ir pa juokiu. Ir jis negali jai padėti. Net atkeršyti už ją negali!

Jurgis pažvelgė į Eršovą. Šis išsikėlęs, pasigailėjimo vertas su savo išplėtomis iš baimės akimis ir išbalusiu veidu, tebegulėjo lovoj. Nejau jis šitam keršys už Lizą?...

Neramiai kurį laiką pavaikštinėjo mažyčiam kambarėly. Pažvelgė pro langą į kiemą, saulės spindulių maudomą ir šviečiantį visu savo purvo, šiukšlių ir kitokių Eršovų turto atmatų puikumu. Paskui priejo prie tebegulincio lovoje Eršovo ir paėmė greta gulintį naganą. Nesukubėdamas virpančiais iš susijaudinimo pirštais po vieną sukiojo į jį atgal šovinius. Po to ištiesė naganą Eršovui.

—Imk!

Eršovas dar labiau išbalęs, pamatęs užtaisomą ginklą, pašoko.

—Imk! — pakartojo Jurgis.

—Suimk mane. Aš nusprendžiau, kaip ir tu sakei, pats jums pasiduoti.

Eršovas atsargiai paėmė naganą. Pavartė jį rankose, žiūrėdamas čia į Jurgį, čia vėl į ginklą. Paskui naganą padėjo atgal ant lovos.

—Taip, taip. Aš pasiduosiu... Vilkis milinė ir einam.

Kaip automatas, Eršovas užsidėjo milinę, užsimaukšlino papachą ir tik po to įsikišo naganą į kišenę.

—Ir jis ją myli, — braidė įkyri mintis Eršovo galvoje.

Ir jau nebemielas jam buvo tas toks keistas ir netikėtas suėmimas, nebebrangi ir garbė ypatingoj komisijoj...

Jurgis pirma, Eršovas paskui, išėjo pro duris. Nė žodžio nedarė praėjo tamsiu koridorėliu, pusiau tamsia krautuve. Nekalbėjo ir negirdėjo, kiekvienas savo mintimis apsikrovęs, kaip linksmam Jurgiu suriko senis Eršovas "sudie", geru pelnu ir kad sūnus su karininkais bendrauja patenkintas, nematė, kokiomis smalsiomis akimis išlydėjo Jurgį tebesiuvinėjanti už bufeto Ksienia...

29.

—Vardas?

—Georgij.

—Tėvo vardas?

—Ivan.

—Pavardė?

—Masaitis.

—Masaicev?

—Ne. Masaitis.

Jurgis šyptelėjo. Jau nuo to laiko kai dešimt metų turėdamas pradėjo lankyti rusų pradžios mokyklą, ten, tolimos Lietuvos gimtinės miestely, rusai mėgino surusinti jo pavardę. Masaitis — Masaicev. Įstodamas į gimnaziją taip pat kelis kartus turėjo kartoti pavardę, konservatorijoj — irgi. Masaitis. Dėl jo pavardės stereotipiškai visi Rusijos rusai traukė pečiais, atsidėję žiūrėjo į jo veidą ir, Jurgis žinojo, manė: čuchna, Kurlandijos vokieukas, o gal šiaip koks pusiau italas, pusiau ispanas, užklydęs kuriais keliais į Rusiją ir čia aklimatizavęs.

(Bus daugiau)

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

Šunys mirtinai sudraskė moterį

MIAMI, FLA. — geg. 18 d. — Teisėjas įsakė tuojau įmesti į nuodingų dujų kambarį devynis šunis, kurie vakar sudraskė stiprią moterį.

Mrs. Darata Zinke buvo keiliauninkė, paskaitę skaitytoja ir rašytoja, bet negalėjo apsiginti nuo stiprių šunų.

Šunys ją tol kramtė, kol ji neteko jėgų. Kaimynai suskubė nuvežti ją į ligoninę, bet sąmonės ji jau negalėjo atgauti.

Gerald Smith išmestas iš hotelio

SAN FRANCISCO, Cal., geg. 18 d. — Gerald L. K. Smith, "Amerika First" grupės lyderis, vakar vakare buvo išmestas iš Mark Hopkins viešbučio.

Smith rengėsi minėtame viešbutyje suruošti konferenciją laikraštiniams, bet jam buvo įsakyta tuojau išsinešdinti.

Smith padarė kelias aštrias pastabas apie atvykusius rusų ir britų atstovus, jam toliau neleista naudotis viešbučio kambariais.

—Sovietų valdžia nutarė gaminti gventojams reikalingas prekes.

MOKYKIMĖS GYVENTI VIENAME PASAULYJE

Ta antrašte šis laikraštis kas antrą savaitę išleis seriją straipsnių garsiosios antropologės Dr. Margaret Mead, Associate Curator of Anthropology at the American Museum of Natural History. Straipsniai diskutuos problemas rasės, tautybės ir naujų papročių ir nusistatymų, kurie žmonėms reikalingi sugyventi ramiai mūsų moderniniame pasaulyje. Skaitytojai gali pasiūsti klausimus Dr. Mead, Common Council for American Unity, 222 Fourth Ave., New York 3.

TEISINGAS GALVOJIMAS APIE RASĘ

Rašo Dr. Margaret Mead.

Apie rasę ir kilmę yra daugybė įvairių minčių, kurios pasenusios, atgyvenusios ir mokslui nepagrįstos. Tos mintys arba kilmės supratimas dažnai labai neigiamai veikia mūsų pastangas ugdyti tarpusavį supratimą tautinėse grupėse. Tokių klaidingų išvadų apie rasę ir kilmę rasime kasdieninėje kalboje, poezijoje ir patarlėse. Išdavoje, klaidos apie rasę žinomos ir eina iš kartos į kartą. Norėdami sulaukyti praėjusių kartų nežinojimą ir nesupratimą nuo mūsų pačių suklaidinimo ir visuomenės suskirstymo, mes turime nuolat būti dėmesingi.

Viena gana populiarūs išvada apie kilmę yra, kad kai kurie žmonės "tyrios" rasinės kilmės, kai tuo tarpu kiti žmonės yra maišytos kilmės. Tikrinę per tūkstančius metų žmonės susitiko ir susimaišė keliolika kartų. Kai atskiros maišytos grupės buvo izoliuotos per daugelį amžių ir išdavoje jie taip susimaišė, kad visi buvo vienos fizinės išvaizdos, o kitais atvejais rasinis mišinys buvo nuolatinis ir išdavoje joks ypatingas žmogaus tipas toje grupėje neišsivystė. Kuji grupė atrodė "tyra", ar kuri maišyta, priklausė nuo istorijos laikotarpio. Pav. apsigėdė dviejų skirtingų grupių žmonės. Jų grupės istorijoje taip ilgai buvo viena nuo kitos atskirtos, kad jos išvystė griežtai skirtingas išvaizdos fizinis tipas. Šių naujų vedžių vaikai jau turės abiejų grupių žymių ir savybių, ir jų išvaizda bus lyginama prie vienos ir kitos tėvų grupės. Bet jeigu tokių maišytų šeimų vaikai gana dažnai ir ilgai tarpusavyje susives, jie per tam tikrą laikotarpį taip pat atrodys "tyros" rasės ar grupės kilmės žmonės. Tie tėvai, vaikai, broliai, seserys, pusbroliai ir kiti, kurie labai ilgai gyveno tame pačiame krašte, bet nežino savo kilmės, atrodys panašūs į vienas kitą, arba turės panašias fizinės ypatybes, kurios skiriasi nuo kitų, toliau gyvenančių žmonių. Kaimuose ir aplamai provincijoje daug daugiau žmonių kilę iš tų pačių protėvių ir todėl jie daugiau vienas į kitą panašūs, negu gyventojai miesto, kur yra nuolatinis žmonių mišinys.

Viena žmonių stiprybė yra faktas, kad nėra pasaulyje žmonių grupės, kuri negali maišytis su kita. Galimybė skirtingų grupių žmonėms susivesti ir susilaukti vaikų yra dalinai rezultatas žmogaus sugebėjimo prisilaikyti aplinkybėms. Ta ypatybė leidžia aukštesniems žmonėms vesti mažo ūgio; žmonėms su didelėmis galvomis vesti žmones su mažomis galvomis ir tt. Nežiūrint tų išvaizdos skirtumų, tokie žmonės gali susilaukti gražių ir sveikų vaikų. Ta pati ypatybė prisitaikyti aplinkybėms leidžia žmonėms apsigyventi įvairiuose klimatuose, valgyti skirtingą maistą, dirbti skirtingose aplinkybėse, išmokti skirtingas kalbas ir skirtingai gyventi. Mūsų sugebėjimas prisitaikyti aplinkybėms taip pat duoda mums galimybę vesti bet kokio kito tipo žmogų. Ta žmogaus lankstumo ypatybė yra brangi žmonijai ir tik ji davė žmogui galimybės išsiplatinti po visą pasaulį, — pasaulį, kurį mes norime padaryti

visų žmonių bendra gyvenimo vieta.

Antroji klaidingoji išvada apie rasę yra suskirstymas žmonių į vadinamąją "aukštąją" ir "žemąją" rasę. Terminas rasė paprastai taikoma trimis didžiomis žmonių grupėms, kurios taip ilgai gyveno atskirtos nuo viena kitos, kad jos išsivystė į tris skirtingas grupes: kaukazišnę, negrų ir mongolų rases. Pastebėtinas skirtumas tarp šių žmonių grupių yra fiziškas, kaip plaukai, odos spalva ir kūno forma. Galimas daiktas, kad tamsi oda geriau pritaikyta karštam klimatui, bet dėlto kalbėti apie "aukštąją" odos spalvą, ar "žemąją" plaukų rūšį, nebūtų protinga. Svarbiausiose žmogaus ypatybėse: jėgoje, patvarume, protė, gabume, švelnume, drasoje, vaizduotėje ir galimybėje abstraktiškai galvoti, tarp rasinių nėra jokio skirtumo; kai kurie bet kurios rasės gali turėti tų gerų ypatybių, kai kurie ne. Mokslininkai seniai stengėsi surasti įrodymų, kurie pagrindiniai įrodymų skirtumą tarp vienos ar kitos rasės, bet jų iki šiol nerado. Tiesa, jie rado fizinį ir paviršutinių rasinių skirtumų, bet jie tik paviršutiniai. Ar žmogus aukštas ar žemas, protingas ar kvailas, drąsuolis ar bailys, muzikališkas ar be klausos, artistiškas ar ne, silpnas ar stiprus, Dievobaimingas ar netikintis, visai nieko bendro neturi su rase. Tai ne rasinis paveldėjimas, bet asmeniškia ypatybė paveldėta iš tėvų, gyvenusių tam tikros civilizacijos laikotarpyje.

Net tos trys didžiosios rasės, į kurias žmonija suskirstyta, mažai reikšė ten, kur viena rasė susitinka su kita, ir kur jos maišosi. Rasės išsilaike taip ilgai vien dėl to, kad keliavimas buvo apribotas. Prieš keturis šimtus metų Amerikoje gyveno mongolų rasės žmonės; šiandien visų trijų rasinių kilmės žmonės gyvena čia kartu ir vysto naujus fiziškos išvaizdos žmonių tipus.

Ypač svarbu žinoti, kada negalima vartoti žodžio "rasė". Nėra jokios lenkų, airių, anglių ar ispanų rasės. Jei ir panašūs žodžiai reiškia tautybę, jie liečia žmones, kurie kalba viena kalba, yra vienos valstybės piliečiai, naudojami vienodais papročiais ar meno kultūros. Tai neturi nieko bendro su rase. Nėra tokios rasės kaip katalikų rasė, nėra žydų rasės. Katalikai, žydai ir protestantai, pasiremdami tradicija, stengiasi išlaikyti savo tautinius papročius neskatinti maišytų tikybų vedybas, jei bent vienas iš jaunavedžių sutiktų persikrikštyti.

Visos trys tautinės grupės turi savo tikinčiųjų tarpe visų didžiųjų rasinių narių. Žydai emigrantai iš Rusijos, prancūzai katalikai atvykę iš Prancūzijos

Dr. Robert Ley, 55 metų amžiaus nacių darbo ministras, kurį amerikiečiai pagavo Bavarijos kalnuose. Manoma, kad Dr. Ley buvo pradėjęs organizuoti nacių pogrindžio judėjimą.

į Kanadą, o vėliau į Jungtines Amerikos valstybes iki šiol yra išlaikę savo papročių kultūros ir tikiybinių savybių. Bet jie nėra rasės. Tiesą pasakius, viskas pasaulyje, ką žmogus daugiausia vertina — pilietybę, kalbą, tikybą ir gyvenimo būdą — nieko bendro neturi su rase. Kartais žmonės norėdami pakenkti žmonių vienybei, sukurtyti žmogų prieš žmogų, klaidina žmones melagingais išvedžiojimais apie rasę. Tą mes pastebėjome per pastaruosius metus.

CHICAGOS ŽINIOS

Žiaurus Užpuolimas Ant Moteriškės

St. Louis ligoninėn praėjusių šeštadienį buvo nugalbentas jauna moteris su perdurta gerkle. Ją užpuolė šaligatvyje, netoli jos namų, juodveidis vyras. Moteriškė yra ponija Opal May Schellenger, 21 metų, kurios vyras žuvo karo veiksmuose Vokietijoje.

Tame bloke žmogus pro langą matė, kaip juodveidis prisirišęs prie moteriškės, permušė ją ant žemės, paskui, pasiinkęs, perdūrė jos gerklę peiliu. Tas vyras iš namo sušuko, norėdamas piktadarį nubaidyti. Tačiau piktadarys dar porą kartų pervėrė peiliu moteriškės gerklę, paskui nuėjo ramiai, nesukubėdamas, ilpo į netoliese pastatytą automobilį ir nuvažiavo.

Panašus užpuolimas ant kitos moteriškės, p-lės Davidson, buvo St. Louis mieste papildytas gegužės 1 dieną. Mergina mirė. Manoma, kad ir šią piktadarybę atliko tas pats vyras, kuris dabar užpuolė p-lę Schellenger. Doktorai betgi turi viltį, kad antrosios aukos gyvybę pavyks išgelbėti.

Užsimušė Ugniagesys

Ugniagesių komanda buvo atvažiavusi gaisro gesinti adresu 1474 Milwaukee avenue. Ugniagesių trokas jau važiavo namo. Tuo tarpu nuo vežimo nugriuvo ugniagesys Harry Reid, 51 metų, 1840 Grand av. ir užsimušė.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIENOSE

ENGLISH COLUMN

MILAN, METROPOLIS OF NORTHERN ITALY HAS SET PACE FOR TRADE AND INDUSTRY

Milan was the chief prize among the large Italian cities that fell quickly to the Allies after they broke out of the long-stalled Apennine line, says the National Geographic Society. Prewar Milan was a teeming community of 1,120,000 people, closely pressing Rome for top-size honors. Its position on the fertile Lombardy plain 70 miles north of the port of Genoa and close to the several Alpine passes carrying Italy's trade with inland Europe had long since established it as Italy's Number One city in the fields of industry, commerce, finance and transportation.

Milan had quadrupled in size in the 80 years since the organization of the united Kingdom of Italy. Manufacture of textiles — silk, wool, cotton, jute, linen, rayon — was the city's old, big-volume industry. In recent decades plants making locomotives, turbines, motors, pumps, boilers and heavy machinery had sprung up.

Virtually Bombproof Until 1943

Milan formed with Turin, 80 miles west, a production team of great value to the Axis war machine — a value multiplied by remoteness from Allied bomber bases until fields in southern Italy fell to the Allies in 1943.

Prewar visitors who had witnessed the devotion to history, art and religion so evident in Rome, Naples and Florence often described Milan as un-Italian because of its hum of commerce and industry. They had only to settle down for a few days, however, to discover the cultural wealth of Milan.

Outstanding Milan monument was the huge, white marble cathedral of elaborate Gothic design, in construction from the late 14th to the early 19th century. Enclosing two and one-half acres and holding 40,000 people, it was among the world's largest. From the foot of the Madonna's statue atop the tallest spire prewar visitors could see fertile fields without end, poplar and mulberry-enclosed squares.

Ranking next to the Cathedral as a tourist magnet was Leonardo da Vinci's dramatic masterpiece, "The Last Supper." This fresco adorned the refectory of the Church of Santa Maria delle Grazie, where it served to remind visitors that da Vinci, Paphael and the Lombard and Venetian masters were represented in other Milan galleries — the Brera, the Poldi Pezzoli and the Ambrosiana, a famous library, as well. Milan's ancient landmarks were few because it was reduced to ashes, once by the Huns, twice by the Goths, last by Frederick Barbarossa in 1162.

Leonardo Designed Infernal Weapons From 1301 to 1535 the Vis-

conti and Sforza families ruled Milan as a free republic, not without competition from neighboring powers. Their era brought commercial prosperity, and, like the Medici family in Florence, they became patrons of art and science. It is little known that Leonardo devised and proposed fire-bombs, grenades, flame-throwers, tanks, flying machines and other weapons far ahead of their time for Lodovico Sforza late in the 15th century, turning to religious art for escape.

Modern art and architecture were represented in Milan by a separate art gallery, by the great central business arcade opened in 1877 and known as the Galleria Vittorio Emanuele II, and by Europe's largest railway station, with 22 tracks, opened in 1931.

Like New York City, prewar Milan was populated by outlanders. Natives were in the minority and many villages up and down the Italian peninsula could boast of one or more sons who went to Milan and made good as captains of industry.

JEI JUS KENCIATE NUO ATVIRU KOJU ZAIZDU IR ECZEMA, BANDYKIT BOROCYL OINTMENT. Jis suminkština ir turėtų pagelbėti. Skausma, persėjimą ir niežėjimą umai pašalina. Laikykite koją aprištą. Didelis dzianas su persinutimu \$1.50. Nuovytį į vaistinę arba siųskite money order adresu:

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. CHICAGO 22, ILLINOIS Tel. ARMITAGE 2450

Perkantiems Karo Bonus Teatro Pa-veikslai Rodomi Nemokamai

Dabar varoma Steptintos Karo Paskolos vaju. Žmonės perka bonus.

Perka juos paskiri asmenis, perka korporacijos ir organizacijos. Bet, suprantama, reikia ir paskatinimų. Taigi 50 teatrų Chicagoje ir apylinkėje paskelbė, kad jie leis vidun paveikslų žiūrėti nemokamai tuos asmenis, kurie pirks nors po vieną karo boną.

Artimoje ateityje kiti teatrai, kurių Chicagoje ir apylinkėje viso priskaitoma 250, paseks šituo pavyzdžiu: ir jie leido vidun asmenis nemokamai paveikslų žiūrėti, kurie pirks karo bonus.

MARY PAGOIS Geros rūšies degtinė, vynas, alus visados ir mandagus patarnavimas. Tel. VICTORY 6631 3267 SO. HALSTED ST.

Antanas Brazauskas ATIDARĖM TAVERN BIZNI Visados geros rūšies degtinė, vynas Schiltz alus, malonus patarnavimas. Tel. REPUBLIC 9897 2853 West 63rd St.

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių už pigesnį nuosimtį — be komisino PAS MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago 2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887 BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

LUSCIOUS LADIES By Harry C. Wood BUY WAR BONDS HARRY C. WOOD "This way I get to spend my shopping dollars TWICE."

AKIŲ SPECIALISTA DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS Mano 26 metų praktikavimas jus garantavimas Optometrically Akių Specialistas Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių kraštų, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinis. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus. Atitaisome akių color blind. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Seredomis uždarata, o Nedėlioj pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaiso mos be akinų. Kainos pigiau kaip pirma. 4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel. YARDS 1829 Pritaiko Akinjus Kreivias Akis Ištaiso Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED STREET kamps 34th St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

EXTRA! EXTRA! Permainytas vardas ir adresas. MONARCH LIQUOR Lietuviškas Žydukas Nathan 3529 N. HALSTED ST. Kanter Phone YARDS 6054

CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas. 414 W. 63rd ST. Tel. ENG. 5883-40

ALBERT LUMBER Company 3800 S. Western Avenue LAFayette 2101 TURIM PILNĄ PASIRINKIMĄ A-1 rūšies stako — Lentų ir Namams Materialo. Kam reikalinga namą taisyti. Mes dedam langus ir duris ir apkalam namus su Insul Brick popieriu. Mes turime lietuvių karpenterius, kurie padaro darbą.

BUDRIKO RADIO VALANDOS: W. H. F. C. 1420 K. Keturge, 7 valanda vakaro. W. C. F. L. 1000 K. Nedėlioj 9:30 val. vakaro.

DIDELĖ RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVE JOS. F. BUDRIK, INC. 3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CALUMET 7237-4591

SOPHIE BARCUS RYTINĖ RADIO VALANDA — IS STOTIES — W.G.E.S. Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 8:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare. Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Hair-Breadth Harry I'M ALREADY, DARLING! I'VE GOT MY TROUSSEAU AN EVERYTHING I WON'T BE LONG PUTTING MY AFFAIRS IN ORDER! PLUNK PLUNK & PLUNK LAWYERS I'M TOO HAPPY TO BE BOTHERED. I'LL HIRE SOME ONE TO LOOK AFTER MY AFFAIRS!

MY NAME'S HARRY HOLLINGSWORTH, AND I'M GOING TO BE MARRIED! WHEE!! GREAT SCOTT!! WHAT, INDEED, IS THIS THING CALLED LOVE!?! I'M TOO HAPPY TO BE BOTHERED. I'LL HIRE SOME ONE TO LOOK AFTER MY AFFAIRS!

CHICAGOS ŽINIOS

PRAŠO KRAUJO DOVANŲ

Praeity Chicagoje apie 1,000 asmenų kasdien aukodavo kraujo Amerikos ginkluotoms jėgoms. Šiandien aukotojų skaičius sumažėjo tiek, kad jų atsiranda tik apie 400 kasdien.

O tuo tarpu karas Pacifiko srity tebeina visu nuožmumu ir smarkumu. Norima išjudinti Chicagos ir apylinkės gyventojus, kad jie aukotų daugiau kraujo. Šiuo tikslu pas-

kelbta "Chicago Kreiserio Savaitė".

Kaip žinoma, neseniai buvo pastatytas ir išleistas į jūras sunkusis kreiseris vardu Chicago. Taigi šią savaitę, obalsiu "aukokite daugiau kraujo kreiserio Chicago reikalams," bus varomas vaju. Visuomenė prašoma aukoti kraują Amerikos karių ir jūreivių gyvastims gelbėti.

ISKĖLĖ STREIKIERIAMS BYLĄ

REIKALAUJA \$1,100,000 ATLYGINIMO UŽ NUOSTOLIUS

Praėjusią savaitę Chicagoje buvo paskelbtas trokų vairuotojų, Chicago Truck Drivers Union narių, streikas. Unijai priklausė 6,500 narių. Jų darbas tapo sulaukytas.

Karo Darbo Taryba pareikalavo, kad streikieriai sugrįžtų į darbą. Streikieriai įsakymo nepaklausė. Prie šių streikavusių trokų vairuotojų prisidėjo dar 2,500 trokų vairuotojų, Amerikos Darbo Federacijos unijos narių.

Savaitės gale streikierių unijos viršininkai išskrido į Washingtoną deryboms su valžios atstovais. Šie ir ginkluotų jėgų vyriausybė turi galvoje faktą, kad streikas trukdo karo pastangas, ir stengiasi streiką likviduoti.

Tuo gi tarpu Chicagoje streikierių unijai tapo iskelta teisme byla. Dvi trokų firmos reikalauja \$1,100,000 atlygini-

mo už nuostolius, kuriuos streikas joms padaręs. Ar tikrovėje streikas tiek nuostolių joms padarė, yra klausimas, bet byloje šios firmos sako, jogei jos tiek nuostolių turėjusios.

Šitos dvi firmos yra Motor Express Incorporated ir Chicago Tunnel Transport Company. Abi kartu firmos ieško atlyginimo \$1,000,000, o Motor Express dar nori gauti \$100,000 paskyrai.

Iškelta byla prieš visą uniją ir prieš unijos viršininkus — Steve Slahor, Edward Regan ir Edward Fennerį — paskyrai. Byla reikalauja, kad teismas paskirtų resyverį, kuris neleistų unijos turto eikvoti. Ji dar reikalauja indžionkšeno, kuris uždraustų unijos viršininkams perkelti kitur unijos turtą.

REIKIA LAIVŲ KIEMAMS

Karas Europoje pasibaigė. Pranešimai sako, kad karo mašina gabenama dabar į Pacifiką grumtynėms su japonais.

Čia karas tebeina visu įtūžimu. Japonai deda desparatiskas pastangas kovoje. Neseniai keletas Jungtinių Valstijų karo laivų buvo nuskandinta prie Okinawa, japonams vartojant sauzūdišką taktiką.

Nuskandintų laivų nebegalima išgelbėti. Bet yra sužalotų laivų. Juos galima ir reikia pataisyti ir vėl pasiųsti kovon. Taigi daugiau reikia darbininkų, įvairių amatnikų, laivų

statybos ir taisymo kiemams. Darbininkai raginami ieškoti tuose kiemuose darbo. Jiems mokama unijinės algos. Jiems taipgi yra apmokama kelionė į samdos vietas ir kitokias, kur reikia keliauti. Šiems darbininkams taipgi suteikiama gyvenamos vietos pigiai, priinama kaina.

Jie čia ras ne tik pragyvenimą, bet ir atliks patriotišką užduotį. Kurie įdomauja, gali kreiptis į U. S. Civil Service Commission, 433 W. Van Buren Street, Chicago 7, Illinois, arba telefonu Wabash 9207, šaukiant Harold P. Brown.

KRITIKUOJA CHICAGOS MOKYKLOS VYRIAUSYBĘ

REIKALAUJA, KAD GUBERNATORIUS ARBA ILLINOIS LEGISLATURA PADARYTŲ TYRINĖJIMĄ

National Educational Association šiešis mėnesius tyrinėjo Chicagos viešųjų mokyklų sistemą, ypač, kaip mokyklų vyriausybė vadovauja jai. Tyrinėtojai paskelbė raportą. Jisai yra ilgas, kelių dešimčių puslapių. Čia paduodama tik siaura jo sutrauka.

Raportas teigia, kad Chicagos viešųjų mokyklų sistema yra vadovaujama prastai. Raportas pataria gubernatoriui Green padaryti tyrinėjimą Chicagos mokyklų sistemoms. Arba, sako, jis tyrinėjimą turėtų padaryti Illinois valstijos legislatura, nes ir, valstijos pinigų tenka Chicagos mokykloms.

Specialiai kaltinami raporte Chicagos mokyklų tarybos prezidentas James B. McCahey ir mokyklų superintendentas William H. Johnson.

Kaltinimai švietimo tarybos prezidentui McCahey yra tokie: Jisai uzurpavo mokyklų superintendento ir biznio menderio galią.

Jisai daug kartų įsimaiešė

paskyrimus politinių kandidatų tarnybos vietoms mokyklų sistemoje.

Jisai padėjo, kaip tarpininkas, politinėms mašinoms kontroliuoti darbus mokyklų sistemoje ir mokyklų sistemos kontraktus.

Jisai net padarydavo taip, kad mokytojų kolegijos studentai, kurie neišlaikė kvotimų, gaudavo pažymėjimus kaip išlaikusių.

Pasak raporto, McCahey tvarkydavęs mokyklų tarybos mityngus taip, kad visuomenė nestengdavo sužinoti apie mokytojų savigarbą ir pasiryžimą dėti geriausias pastangas savo darbe.

Superintendentą Johnsoną raportas kaltina tuo, kad jis perdaug nuolankiai klauso McCahey. Jisai dar kaltinamas tuo, kad teikęs paaukštintimų tarnyboje "ištikimams" mokytojams, nepaisydamas jų kvalifikacijų paaukštiniams. Raportas smer-

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKIA VYRŲ NAKTINIS VALYMO DARBAS

Virš 50 metų amžiaus. Pilno laiko darbas. Nuolatinis darbas. GERAS MOKESTIS Puikiausios darbo sąlygos. Atsiliepkite tuojau!

EMPLOYMENT OFFICE 9-tas aukštas.

THE FAIR STATE and ADAMS ST.

REIKALINGI VYRAI SANDĖLY

Nuolat darbas. Ne karinis darbas. 44 valandų darbo savaitė. Laikas ir pusė už viršlaikį. Matykite Mr. Patterson. 2226 N. Racine.

FINISHERS ON WOODWORKING

\$1.00 į valandą. Pastovus darbas. Ateitis po karo. Atsiliepkite: VENUS WOOD CARVING CO. 666 North Green St. 3-čias aukštas.

GERI DARBAI VISIEMS METAMS

Būtinai karinės darbas dėl assemblerių, drill press operatorių, dirbtuvės pagelbininkų. Malonios darbo sąlygos Kreipkitės 1910 MAYPOLE AVE.

REIKIA FINISHERIŲ

Rakandų fillerių, rubberių ir polisherių. Puikios darbo sąlygos. ZANGERLIE & PETERSON 2164 CLYBOURN

REIKIA VYRŲ!!!

Labai įdomus darbas. Patyrimo nereikia. Karinis darbas. Puikiais ateitis bus po karo. EAGLE GRINDING WHEEL CO. 2519 W. Fulton St.

REIKIA VYRO Į FURNITUOTŲ KAMBARIŲ.

Privatūs kambariai. Karštas vanduo. 2232 So. Keeler Ave.

SENYVAS ŽMOGUS REIKALINGAS lengvam porteriui darbu.

Naktinio sargo. 4820 Cottage Grove.

BUTINA PRAMONĖ reikalauja Beef Butchers, Luggers, ir bendram darbui.

Nuolatinis darbas ir aukščiausias atlyginimas. Laikas ir pusė už virš 40 valandų. Matykite Mr. J. Nelson. ILLINOIS PACKING CO. 911 W. 37th Place.

FOUNTAIN MAN, patyrisio reikia.

6 dienos į savaitę. Atsiliepkite: GAYETY CANDY CO., 9207 Commercial Avenue.

REIKALINGAS BARBERYS; pastovus darbas.

\$40.00 į savaitę garantuojama ir komišenas. Matykite sekmdieninį ryte tarpe 10:00 ir 11:00 ryto. 2509 W. 59th St.

REIKIA NAKTINIO SARGO.

Pastovus darbas patikimam senyvam žmogui. Aetna Auto Parts Co. 2018 So. State St.

HANDY MAN

Reikia žmogaus su karpenterio irankiais prie dėžių, lentynų ir partitio darbu. Pastovus darbas ir gera proga dirbti po karo. AETNA AUTO PARTS CO., 2018 So. State St.

REIKIA Spaustuvininko visokiam darbu žmogaus, lengvas darbas

prie Letterheads, pastovus anskritus metus. Dun-Stationers, 5707 W. Lake Street.

BENCH sudėstytojų—drill press operators.

Būtinai darbas. Geras mokestis. Pastovus darbas. Geros darbo sąlygos. 59 E. 26th St.

Reikia INDU PLOVĖJŲ BUS BOYS

Sekmdieninis Laisvi. GEROS DARBO VALANDOS GERAS MOKESTIS Valgis ir uniformos parūpintos

HARDING'S

68 W. MADISON ST.

REIKIA VYRŲ

Darbas Shipping Room Didelėje, šviesioje, švarioje kepykloje. Pastovus darbas. WONDER BREAD 3015 West Lake St.

PROGA atleistiems iš armijos kariams nuolatinis darbas prie Life Insurance bendrovės.

Garantuota alga ir komišenas su bonus'ais. Northside, 3455 W. Lawrence.

DIRBTUVĖS DARBININKŲ

Nuolatinis darbas, 75c į valandą. Laikas ir pusė virš 40 valandų. Daug viršlaikio. FRANK MILLER & SONS 2250 W. 38th ST.

REIKIA VYRŲ lengvam dirbtuvės darbu.

2120 W. LAKE STREET 1732 N. KOLMAR.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

IEŠKAU DARBO kaip bartenderis į taverną. WENTWORTH 8481. Nuo 12 iki 2 po pietų.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKIA ODŲ ISDIRBĖJŲ Be amžiaus apribojimo. 54 valandų darbo savaitė. Laikas ir pusė už viršlaikį. Patyrimo nereikia.

CHICAGO BELTING CO. 113 NO GREEN STREET Telefonuokite ir klauskite Miss Reilly MONroe 5054

REIKIA NAKTINIO VYRO JANITORIAUS DARBUI

Reikia elevatorių vairuoti ir kitiems darbams. 6 dienų darbas per savaitę. 12 valandų nakties darbas, \$190.00 į mėn. Northside ofisų namams. Nuolatiniai darbai. Puikios darbo sąlygos. 100 E. OHIO STREET Pasimatykite su Mr. Olsen arba telefonuokit Superior 5554.

REIKIA WOOD CARVERS

Drum sanders. Mašinistų ir Mill room darbininkų. Geras mokestis. Pastovus darbas. Ateitis po karo. Atsiliepkite: VENUS WOOD CARVING CO. 666 N. Green St., 3 aukštas.

REIKIA VYRŲ!!!

Labai įdomus darbas. Patyrimo nereikia. Karinis darbas. Puikiais ateitis bus po karo. EAGLE GRINDING WHEEL CO. 2519 W. Fulton St.

REIKIA VYRO Į FURNITUOTŲ KAMBARIŲ.

Privatūs kambariai. Karštas vanduo. 2232 So. Keeler Ave.

SENYVAS ŽMOGUS reikalingas lengvam porteriui darbu.

Naktinio sargo. 4820 Cottage Grove.

BUTINA PRAMONĖ reikalauja Beef Butchers, Luggers, ir bendram darbui.

Nuolatinis darbas ir aukščiausias atlyginimas. Laikas ir pusė už virš 40 valandų. Matykite Mr. J. Nelson. ILLINOIS PACKING CO. 911 W. 37th Place.

FOUNTAIN MAN, patyrisio reikia.

6 dienos į savaitę. Atsiliepkite: GAYETY CANDY CO., 9207 Commercial Avenue.

REIKALINGAS BARBERYS; pastovus darbas.

\$40.00 į savaitę garantuojama ir komišenas. Matykite sekmdieninį ryte tarpe 10:00 ir 11:00 ryto. 2509 W. 59th St.

REIKIA NAKTINIO SARGO.

Pastovus darbas patikimam senyvam žmogui. Aetna Auto Parts Co. 2018 So. State St.

HANDY MAN

Reikia žmogaus su karpenterio irankiais prie dėžių, lentynų ir partitio darbu. Pastovus darbas ir gera proga dirbti po karo. AETNA AUTO PARTS CO., 2018 So. State St.

REIKIA Spaustuvininko visokiam darbu žmogaus, lengvas darbas

prie Letterheads, pastovus anskritus metus. Dun-Stationers, 5707 W. Lake Street.

BENCH sudėstytojų—drill press operators.

Būtinai darbas. Geras mokestis. Pastovus darbas. Geros darbo sąlygos. 59 E. 26th St.

Reikia INDU PLOVĖJŲ BUS BOYS

Sekmdieninis Laisvi. GEROS DARBO VALANDOS GERAS MOKESTIS Valgis ir uniformos parūpintos

HARDING'S

68 W. MADISON ST.

REIKIA VYRŲ

Darbas Shipping Room Didelėje, šviesioje, švarioje kepykloje. Pastovus darbas. WONDER BREAD 3015 West Lake St.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

OPERATORŲ — PATYRUSIŲ IR NE SPECIALIAM—DALĮ LAIKO DARBUI PATOGIAUSIAS DARBAS JUMS SEIMININKES, KURIOS NEGALITE DIRBTI PILNO LAIKO DIENOMIS

Ateikite dirbti šviesioje, oringoje dirbtuvėje ir siūkite moterų būtinai reikalingus drabužius. GERAS MOKESTIS IR BONUS. SMOLER BROTHERS 2300 Wabansia Avenue

Reikia DŽENITORŲ VALYMO DARBAS MOTERIMS VISOS Miesto DALYSE

Valandos nuo 5:30 vakaro iki 12:00 nakties. KARINĖ PRAMONĖ TAIPGI REIKIA DINING ROOM DARBININKIŲ Atsiliepkite

Illinois Bell Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN Street Floor, 309 W. Washington St.

REIKIA MOTERŲ Merginų

CAFETERIA HELP AND STOCK ROOM Darbo valandas galima sutvarkyti, kad jums patiktų. Krautuvių perkiniams nuolaidos privilegija. Geras mokestis. Ateikite ir pasikalbėkite su mumis. ATSIŠAUKITE: Employment Office, 9-tas aukštas.

THE FAIR State ir Adams St.

REIKIA COVERING MACHINE OPERATORŲ

GERAS MOKESTIS VIRŠLAIKIS Nuolatinis darbas, HARLICH MFG. CO. 1417 W. Jackson Blvd.

ŠEIMININKĖS PADĖKITE KROLLUI GAMINTI VAIKŲ VEŽIMULIUS IR LOPŠIUKUS

Pilno laiko darbas arba tik jo dalis. Reikia patyrusių ir nepatyrusių. Punch press operators. Vienos adatos suvamu mašinų operatorų. Reikia kitokių nepatyrusių darbininkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokestis. Malonios darbo sąlygos. KROLL BROS. 1801 S. Michigan Ave.

REIKIA patyrusių veiterių; pirmarankio (1) ir antrmarankio (2) virėjų.

6402 N. Western Ave.

REIKIA SILK SHADE MAKERS

Patyrusių sluvėjų. Aukšta alga. Švarios, geros ir malonios darbo sąlygos. Rembrandt Lamp Corp., 259 E. Erie St., SUPERIOR 2467.

REIKIA MOTERŲ—MERGINŲ

Dešų grobų darbininkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokestis. Patyrimo nereikia. Atsiliepkite: MAX SALZMAN, INC. 4916 So. Halsted St.

SALAD GIRLS

Nuolatinis darbas. Taipgi indų plovių, bus runners. Employment office 3 aukštas. MARSHALL FIELD AND CO. State—Washington

REIKIA ŠEIMININKĖS

Bendram stubos darbu. PAPERASTAS VIRIMAS. Mažoji šeimoje. Privatus kambarys ir vonia. \$30.00. SHELDRAKE 2227.

REIKIA PUNCH PRESS OPERATORS

Patyrimas nebūtinai. Svarus, malonus darbas. Tiktai naktinis darbas. KARINIS DARBAS. Atsiliepkite: 3600 W. PONTIAC.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

Didžiausia Lietuvių REAL ESTATE Įstaiga Chicagoj TURI JUMS SIUOS PASIULYMUS: SOUTH SIDE

57th ir Kedzie

1 krautuvių 3 apartamentai, karštu vandeniu šildomas. Kaina \$19,000. 17 apartamentų ir 6 krautuvių naujas buidinkas. Iplauku \$10,600 Kaina \$52,000 Cash \$17,000 Likusi suma po \$255 į mėnesį per 16 metų išmokėti. 12 apartamentų ir 3 krautuvių Iplauku \$5,400 Kaina \$29,500

56th ir Justine

3 flatu mūrinis buidinkas. Garu šildomas, 2-6 kambarius flatai ir 1-4. Kaina \$8,500 69th St. ir May 4 flatu po 5 kambarius, garu šildomas. Kewanee boileris, 4 karų mūrinis garažas, 17 metų senumo. Kaina \$18,500

BRIGHTON PARK

2 flatu mūrinis 2-4-ris, karštu vandeniu šildomas. Kaina \$9,300 2 flatu mūrinis 2-5-kis ir 3 kambariai beismente. Lotas 37½x125 pėdų. Pečiūm šildomas. Kaina \$11,300 Po 4 kambarius. Pečiūm šildomas. Uždengti porčiai. Kaina \$9,500 38th ir Kedzie Krautuvių 6 kambarių moderniškas apartamentas. Karštu vandeniu šildomas. Kaina \$10,000

BRIGHTON PARK

31st ir Lithuania. 2 flatu mūrinis. 2-4-ris, pirmas aukštas karštu vandeniu šildomas. Kaina \$5,600 Halsted ir 35th St. Krautuvių 6 kambarių flatas. Gerai aplynkėj tavernai arba likeriu krautuvių. Kaina \$2,200

Stanley Shimkus Dombrou and Co.

5100 SO. MARSHFIELD AVE. PROSpect 1586.

PARDAVIMUI 2 apartamentų mūrinis namas.

6 dideli kambariai, 2 karų garažas. Prienamai. Savininkas 3046 Evans Ave.

VIENO AUKSTO mūrinis namas,

geras patalpinimas dirbtuvei arba šiaub krautuvių. 4 moderniški kambariai užpakaly. Karštu vandeniu šildomas. Plasteruotas beismantas. 3543 W. Cermak Road.

6 KAMBARIŲ De Luxe bungalow,

moderniška visur. Mūrinis garažas. KEYSTONE 6913.

32 WEST 70th STREET, 2 flatu

mūrinis 5 ir 6 kambariai, 2 furnasai. 30 pėdn lotas. \$7,500. McGilvray, 132 W. 69th St. TRIangle 2696.

PARDAVIMUI 4 pagyvenimų

medinis namas, 2 po 4, 2 po 3 — garažas. Geram stovyje. Savininkas galite matyti po 5 vakaro. Antros lubos prieky. 717 W. 21st St.

MURINIS NAMAS, 4 kambariai

pirmam aukšte, 4 kambariai antrame. Dabar rooming house. \$80.00 į mėnesį pajamų, karštu vandeniu šildomas, garažas. \$6,700 su rakanais. 2332 So. Keler Ave. Po 5:00 po pietų.

BATŲ TAISYTOJUI arba krautuviui

2 flatu namas, krautuvių. Didelis miestelis. Bensenville, Ill. 20 W. Green St.

6 ir 6 MODERNISKAS mūrinis;

karštu vandeniu šildomas. Stokeris. Uždengti porčiai. Insuluotas stogas. Mazguotos pusės pasilinksiminimui kambarys ir beismantas. Karštu vandeniu šildomas, alyva šildytavas. Arti mokyklos ir bažnyčios, ir gera transportacija. Prienamai kaina. Pašaukite savininką LAWndale 7811 1 blokas ir vakarus nuo Crawford, arti 15th St.

LITHUANIANS

THEY ARE 900,000 STRONG OVER HERE Are They Eating Food, Wearing Clothes, or Hats or Shoes Made or Sold by YOU?

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN MAIL NEWS Tel. CANAL 6500

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

Didžiausia Lietuvių REAL ESTATE Įstaiga Chicagoj TURI JUMS SIUOS PASIULYMUS: SOUTH SIDE